

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 937 886 705
Organisasjonsform: Sparebank
Foretaksnavn: GRUE SPAREBANK
Forretningsadresse: Solørvegen 1048
2260 KIRKENÆR

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2022 - 31.12.2022

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Tom Sjaatil
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 23.02.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 03.04.2024

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2 074 000	-8 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder		97 071 000	71 923 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer		9 953 000	3 724 000
Øvrige renteinntekter		921 000	
Sum renteinntekter og lignende inntekter		110 019 000	75 639 000
Rentekostnader og lignende kostnader			
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinstitusjoner og finansiering		153 000	12 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		26 186 000	12 489 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer		10 711 000	4 944 000
Øvrige rentekostnader		2 274 000	1 921 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader		39 324 000	19 366 000
Netto renteinntekter	18	70 695 000	56 273 000
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		33 712 000	28 033 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2 977 000	2 642 000
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		9 739 000	7 135 000
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		-526 000	-261 000
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		9 213 000	6 874 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer		-2 416 000	-1 048 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter		244 000	1 029 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		674 000	604 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		-1 498 000	585 000
Andre driftsinntekter		1 528 000	1 369 000
Lønn og andre personalkostnader	21	31 172 000	27 334 000
Andre driftskostnader	22	36 011 000	27 291 000
Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler			
Avskrivninger	30	2 501 000	2 327 000
Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst tap på ikke-finansielle eiendeler		-2 501 000	-2 327 000
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer			
Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekt		-252 000	1 073 000
Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat		-15 000	-1 000
Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	11	-267 000	1 072 000
Resultat før skatt fra videreført virksomhet		41 256 000	32 468 000
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	23	8 762 000	7 370 000
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		32 494 000	25 098 000
Resultat før andre inntekter og kostnader		32 494 000	25 098 000
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i egenkapitalinstrumenter	25	28 854 000	5 644 000
Sum andre inntekter og kostnader		28 854 000	5 644 000
Totalresultat for regnskapsåret		61 348 000	30 742 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og kontantekvivalenter	24-25	32 350 000	7 125 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	24-25	32 147 000	133 489 000
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		32 147 000	133 489 000
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost	6-11,24-25	3 137 945 000	2 754 649 000
Sum utlån og fordringer på kunder		3 137 945 000	2 754 649 000
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	26	400 928 000	458 727 000
Sum rentebærende verdipapirer		400 928 000	458 727 000
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	27-28	214 596 000	197 727 000
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	29	907 000	1 433 000
Varige driftsmidler			
Eierbenyttet eiendom		19 561 000	21 565 000
Andre varige driftsmidler		7 269 000	7 062 000
Sum varige driftsmidler	30	26 830 000	28 627 000
Andre eiendeler			
Eiendeler ved utsatt skatt		2 143 000	2 951 000
Andre eiendeler		716 000	1 364 000
Sum andre eiendeler	31	2 859 000	4 315 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
SUM EIENDELER		3 848 562 000	3 586 092 000
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	32	0	4 182 000
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		0	4 182 000
Innskudd og andre innlån fra kunder			
Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost	33	2 896 506 000	2 695 242 000
Sum innskudd og andre innlån fra kunder		2 896 506 000	2 695 242 000
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	34	401 645 000	395 481 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		401 645 000	395 481 000
Finansielle derivater			
Annen gjeld			
Annen gjeld	35	14 565 000	13 526 000
Avsetninger			
Forpliktelser ved periodeskatt	23	7 896 000	7 881 000
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter		56 000	71 000
Andre avsetninger		4 795 000	5 331 000
Sum avsetninger		12 747 000	13 283 000
Ansvarlig lånekapital			
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	34	40 166 000	40 090 000
Sum ansvarlig lånekapital		40 166 000	40 090 000
Fondsobligasjonskapital			
Sum fondsobligasjonskapital		0	0
Sum gjeld		3 365 629 000	3 161 804 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Sum innskutt egenkapital		0	0
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		63 251 000	34 692 000
Sparebankens fond		411 384 000	383 597 000
Gavefond		8 300 000	6 000 000
Sum opptjent egenkapital		482 935 000	424 289 000
Sum egenkapital		482 935 000	424 289 000
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3 848 564 000	3 586 093 000

Årsrapport 2022

GRUE
spareBANK

Årsberetning 2022

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Økonomiske utviklingstrekk i 2022

Den økonomiske utviklingen nasjonalt og internasjonalt påvirker Grue Sparebanks, våre privatkunders og det lokale næringslivets rammebetingelser. Styret har innledningsvis derfor valgt å omtale noen viktige makroøkonomiske forhold i beretningen.

Vi har lagt bak oss et ekstraordinært år preget av krigen i Ukraina, sterk prisvekst og svært høye energikostnader for husholdninger og bedrifter. Aktiviteten i norsk økonomi tiltok kraftig etter nedtrappingen av myndighetspålagte restriksjoner i møte med koronapandemien. Rekordlav arbeidsledighet, høy etterspørselsvekst og svak tilbudsside førte til den høyeste prisveksten på varer og tjenester siden 1980-tallet. Norske banker har stått stødig igjennom et turbulent år med lave tap.

Samtidig som aktiviteten i norsk økonomi tok seg kraftig opp etter pandemien, har utviklingen i husholdningenes forventninger til egen og landets økonomi falt til rekordlave nivåer. Finans Norges Forventningsbarometer i fjerde kvartal 2022 viste det laveste nivået i denne stemningsindikatoren siden første måling i 1992. En kombinasjon av økende renteutgifter og generelt høy prisvekst har ført til en bratt nedgang i husholdningenes disponible realinntekter. Arbeidsledigheten falt i 2022 til 3,3 %, et fullt %poeng lavere enn året før, og det laveste nivået siden 2012. Lønnsveksten holdt seg på 3,9 %, til tross for at konsumprisindeksen økte med hele 5,8 % fra året før.

I Norges Banks Pengepolitiske rapport fra desember anslår sentralbanken at norsk økonomi har nådd konjunkturtoppen, og at aktiviteten kommer til å avta gjennom vinteren. Norges Bank forventer at lavere konsum vil føre til at aktiviteten i fastlandsøkonomien avtar i 2023. Imidlertid er det en forventning om at økte investeringer innen petroleumsnæringen og aktivitet relatert til klimaomstilling vil løfte veksten i årene fremover.

Boligprisene steg betydelig i perioden 2020 til 2021, særlig drevet av et svært lavt rentenivå og gode statlige støtteordninger til næringslivet igjennom pandemien. Fra høsten 2022 var det et omslag i boligmarkedet med fallende boligpriser. For året sett under ett økte prisene i landet med 1,5 %, men med store regionale forskjeller. Statistisk sentralbyrå anslår i deres siste Økonomiske analyser at den negative boligprisveksten i andre halvdel av 2022 vil fortsette inn i 2023. Samtidig peker SSB på at lavere boliginvesteringer isolert sett vil presse boligprisene opp på lengre sikt.

Det er forventet at sterk kostnadsvekst, høyere renter på ny finansiering og avtakende lønnsomhet for mange bedrifter vil bidra til å dempe foretaksinvesteringene i år. Norges Bank anslår at store investeringer innen batterier, hydrogen og karbonhåndtering vil føre til at industriinvesteringene øker markert i årene fremover. Utsikter til høy etterspørsel etter elektrisk kraft vil trolig bidra til økte kraftinvesteringer fra og med neste år. Petroleumsinvesteringene er også forventet å ta seg opp igjen de neste årene. Antall konkurser økte med 25 % i årets tre første kvartaler, sammenlignet med samme tid i fjor. Bygg og anlegg, samt eiendomsselskaper, var hardest rammet.

I møte med konjunkturedgangen som følge av pandemien økte den statlige oljepengebruken betydelig for å finansiere ekstraordinære støtte- og permitteringsordninger. Krigen i Ukraina har også ført til høyere ekstraordinære utgifter knyttet til flyktninger og bistand. I statsbudsjettet for 2023 er det anslått at offentlige utgifter nå utgjør i overkant av 60 % av samlet verdiskaping for Fastlands-Norge, ned fra over 65 % i 2020.

Den svært ekspansive pengepolitikken begynte å avta i september 2021 da Norges Bank satte opp styringsrenten fra null %. Siden da har styringsrenten i rask tempo blitt satt opp til 2,75 %. Sentralbankens prognoser indikerer en topp på 3 % i løpet av første kvartal 2023, og deretter en litt lavere styringsrente fra midten av året. Kredittveksten i 2022 lå på anslagsvis 6,5 % for ikke-finansielle foretak og 4,5 % for husholdninger, målt ved Statistisk sentralbyrås kredittindikator K2. Husholdningenes kredittvekst falt gjennom året, i takt med svekkelsen av boligpriser og stigende renter. Norges utlånsundersøkelse for 4. kvartal viser et betydelig fall i husholdningenes etterspørsel etter nye lån.

Bankenes utlånstap har vært lave gjennom en periode med stor usikkerhet. Tidligere tapsnedskrivninger har i stor grad blitt tilbakeført. Bankenes lønnsomhet er forventet opprettholdt fremover som følge av økte netto renteinntekter. Soliditeten i norske banker er høy, og kapitalkravene opprettholdes med god margin.

Utsiktene fremover er som alltid usikre. Internasjonalt er det utfallet av krigen i Ukraina, spenningene mellom USA og Kina, og utviklingen av energimarkedene som topper listen over risikomomenter. Her hjemme er spenningen i hovedsak knyttet til penge- og finanspolitikken samt utviklingen i arbeidsmarkedet. En vekst i antall mislighold i bankene og antall konkurser er sannsynlig.

Lokale forhold og lokalt næringsliv

Lokalområdet er preget av mange små bedrifter i næringer med relativ lav lønnsomhet og svak vekst. Liten tilgang på egenkapital er en utfordring for lokale bedrifter ved finansiering av vekst og ved investeringer i varige driftsmidler. Sett bort fra landbruksbaserte næringer, oppleves investeringsviljen i næringslivet lokalt fortsatt generelt sett relativt liten. Evnen til å skape lønnsomhet og egenkapital til nyinvesteringer er klart størst for de store bedriftene som fungerer som motorer for øvrig næringsliv ved at de skaper ringvirkninger for mindre bedrifter.

Det jobbes godt med næringsutvikling i Kongsvingerregionen, spesielt i regi av Klosser Innovasjon. For regionen samlet sett har etableringsviljen i de senere årene for små virksomheter med begrenset utviklingspotensial vært tilfredsstillende. Negativ befolkningsutvikling over tid og en aldrende befolkning, er regionens største utfordring. I den senere tid kan det synes som om befolkningstallet har stabilisert seg eller i det minste at nedgangen er redusert, men samtidig med store forskjeller kommunene imellom.

Landbruk utgjør 67,7 % av bankens utlån til næringslivskunder og er derfor svært viktig for banken. Regionen har et meget aktivt landbruksmiljø som preges av stadig færre, men mer profesjonelle produsenter. Strukturrasjonaliseringen i jordbruket fortsetter ved at eiendommer i hovedsak leies ut til naboer, men også at eiendommer i økende grad legges ut for salg. Utviklingen med at tunet skilles ut tunet på landbrukseiendommer og produksjonsarealet selges til andre produsenter har fortsatt med uforminsket styrke. Strukturrasjonaliseringen reduserer det totale investeringsbehovet i næringen. Prisene på landbrukseiendommer har steget kraftig de senere årene, dette i stor grad som følge av sterk interesse for å utvide produksjonen i tillegg til kjøpere med hovedinntekt fra annen virksomhet, som vektlegger bomiljø sterkere enn inntektsmulighetene på eiendommene. Strukturrasjonaliseringen fører til en reduksjon i antall aktive gårdbrukere og spesielt heltidsbrukere. Innovasjon Norge er en viktig finansieringskilde for investeringer i husdyrproduksjon og en viktig samarbeidspartner for Grue Sparebank.

Lønnsomheten i landbruksproduksjonene påvirkes i stor grad av vær- og markedsf forhold. Avlingene i 2022 ble som helhet litt bedre enn et normalår. Markedsforholdene for svine-, storfe- og fjørfeproduksjonene, bortsett fra konsumeggproduksjonen, har vært gode i 2022 som følge av god balanse i markedet. Økte energi- og kraftfórkostnader presser lønnsomheten i husdyrproduksjonene. Økte energi- og gjødselkostander presser tilsvarende lønnsomheten hos planteprodusentene.

Det er fortsatt få skogeiendommer som legges ut for salg, etterspørselen er stor og bortfall av prisregulering på skogeiendommer har medført en spesielt kraftig verdiøkning på disse. Noen av landets høyeste omsetningspriser på skog er oppnådd i vår region.

Aktiviteten i skogbruket i Innlandet var høy i 2022 med meget gode priser på tømmer og massevirke. Tømmer- og massevirkeprisene viser en negativ trend inn i 2023 som følge av redusert etterspørsel etter ferdigvarer. Banken har relativt mange skogentreprenører og transportører som kunder. Aktiviteten i skogbruket påvirker disse virksomhetene direkte.

Grue Næringssselskap AS - samarbeid med Klosser Innovasjon

Grue Sparebank ser det som viktig å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i området. Dette gjøres blant annet ved deleierskap eller ved andre bidrag i lokale utviklingssentre. Vårt mål er å bidra til næringsvirksomhet for å sikre framtidig virksomhet lokalt, noe som er av vesentlig betydning for Grue Sparebanks egen drift framover.

Grue Sparebank har en eierandel på 49,9 % i det lokale utviklingssenteret Grue Næringssselskap AS. Nest største aksjonær er Grue kommune med en eierandel på 36,4 %. Selskapet er i bankens regnskap klassifisert som tilknyttet selskap. Grue Næringssselskap AS eier et næringsbygg i Kirkenær sentrum som benyttes til egen virksomhet og til utleie. Bygget ble tatt i bruk som næringshage for små bedrifter i 2001. Bygget er ved utgangen av 2022 tilnærmet fullt utleid. Siden oppstart i 2001 har over 60 ulike virksomheter vært lokalisert i næringshagen.

Selskapet hadde ved utgangen av 2022 ingen faste ansatte. Grue Næringssselskap AS og næringshagen har i 2022 basert sin virksomhet på leide tjenester i hovedsak fra Klosser innovasjon AS, Ny Vekst og kompetanse AS, Grue Bygdeservice AS og Solør Regnskap AS.

Grue Næringssselskap AS oppnådde i 2022 et årsresultat på minus kr 1.054.283 etter skatt. Resultatet i 2021 var kr minus 524.028. Resultatet for 2021 og 2022 er svakere enn et normalår på grunn av ekstraordinære vedlikeholdsprosjekter og oppgraderinger på selskapets eiendom. Selskapet er godt kapitalisert og har en egenkapitalandel på 61 % pr 31.12.22. Selskapets næringsseiendom er bokført til kr 1.852.975 i regnskapet pr 31.12.22. Taksert verdi på eiendommen er kr 10 mill.

Grue Næringssselskap AS har hatt en samarbeidsavtale med Klosser Innovasjon AS fra 1. januar 2017. Klosser Innovasjon har spesielt fokus på å utvikle områder hvor Innlandets næringsliv har naturgitte fordeler eller har potensiale til å bygge konkurransefortrinn. Klosser Innovasjon arbeider for å fremme kunnskapsbasert næringsutvikling i Innlandet. Klosser

Innovasjon bistår næringslivet i Innlandet med innovasjonsprosjekter, forretningsutvikling og forskningsprosjekter.

Klosser Innovasjon har fire satsningsområder basert på identifiserte fortrinn, styrker og muligheter i Innlandet:

- AgriFoodTech
- RE-Industrialisering
- WoodTech & Biorefinery
- Bærekraft

Klosser Innovasjon jobber med rådgivning inn mot alle typer vekstbedrifter. Klosser Innovasjon består i dag av over 30 ansatte med hver sin unike spisskompetanse. Største eiere er i dag Innlandet fylkeskommune med 34,4 %, SIVA med 30,4%, Hamar kommune med 9,6% og Kongsvinger kommune med 6,0 %. I tillegg kommer en rekke aksjonærer med under 5 % eierskap. Største private eier er Eidsiva Vekst med 4,4 %.

Markedsforhold / strategi

Grue Sparebanks kjerneverdier er å være pålitelig, løsningsorientert og tilgjengelig. Grue Sparebank skal være en «Gær-bra bank».

Hovedtyngden av våre kunder i privatmarkedet er lokalisert i søndre del av Innlandet fylke i kommunene Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum. I tillegg til en del privatkunder i Viken (gamle Akershus) og Oslo og enkeltkunder spredt ut over det meste av Sør-Norge. Av totale utlån er 83,9 % innenfor Innlandet Fylke (note 7). På grunn av større risiko knyttet til bedriftsengasjement, har Grue Sparebank utlånsengasjement til bedriftsmarkedet i hovedsak i lokalmarkedet bestående av Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum kommuner. Banken har unntaksvis bedriftsmarkedsengasjement utenfor bankens lokalområde der vi har spesiell god kjennskap til eier/driver. Av bankens bedriftsmarkedsengasjement er 95,2 % av volumet innenfor lokalområdet.

Grue Sparebank har i 2022 hatt svært positiv utvikling i antall nye kunder og har hatt positiv utvikling innenfor alle produktområder. Banken opplever sterk pris konkurranse på lån til landbruks- og boligformål.

Grue Sparebank har siden oktober 2015 vært etablert med rådgivningskontor på Flisa i nabokommunen Åsnes. Kontoret betjener i hovedsak eksisterende og nye privatkunder i Åsnes og Våler kommuner. Rådgivningskontoret på Flisa har i 2022 vært bemannet med fem rådgivere og en til to kundeservicemedarbeidere, som samlet utgjør ca. 6 årsverk.

Grue Sparebank har siden oktober 2020 vært etablert med rådgivningskontor i Elverum kommune, som i hovedsak betjener eksisterende og nye privatkunder i Elverum. Elverum kommune grenser mot bankens tidligere kjerneområde. Elverum er et vekstområde med positiv utvikling i befolkningstall, i motsetning til øvrige kommuner i bankens lokalområde. Rådgivningskontoret på Elverum har i 2022 vært bemannet med tre rådgivere og en kundeservicemedarbeider. I tillegg suppleres det med ansatte fra kontorene i Åsnes og Grue. Totalt utgjør dette ca. 4,5 utførte årsverk.

Grue Sparebank vektlegger forsvarlig, bred, god rådgivning og aktiv kundeomsorg overfor sine kunder for å tilfredsstille kundenes behov for finansielle tjenester og forsikringstjenester i størst mulig grad. Vårt mål er at våre kunder skal ha en god og helhetlig plan for sin økonomi. Grue Sparebank prioriterer i hovedsak sin innsats mot eksisterende kundemasse og potensielle kunder innenfor bankens primære markedsområde. Ved utløpet av 2022 er 15 av bankens ansatte autoriserte finansielle rådgivere (sparing), 18 autoriserte skadeforsikringsrådgivere privatmarkedet, 4 autoriserte skadeforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet, 16 autoriserte personforsikringsrådgivere privatmarkedet, 3 autoriserte personforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet og 11 autoriserte kredittrådgivere.

Konkurransen i bankmarkedet oppleves fortsatt sterk, med sterkt marginpress spesielt for boliglån, men også for lån til primærnæringer. Grue Sparebank har konkurransedyktige betingelser i forhold til de bankene det er naturlig å sammenligne seg med.

Grue Sparebank gjennomfører regelmessig kundetilfredshet undersøkelse blant bankens privatkunder i samarbeid med Kantar TNS. Kundeundersøkelsene viser høy og stabil kundetilfredshet og lojalitet godt over snittet for alle bankene i Norge som har gjennomført slike undersøkelser. Undersøkelsene viser at kundene ønsker å bli kontaktet av banken. Kunder som har hatt kontakt med banken er betydelig mer tilfreds med banken.

Grue Sparebank driver ikke forsknings- og utviklingsarbeid i egen regi.

Som lokalbank er Grue Sparebank opptatt av lokal verdiskaping i vid forstand og bidrar aktivt for å øke den lokale verdiskapingen for å sikre utviklingsmuligheter og fremtidig kundegrunnlag. Grue Sparebank ser det som viktig at kreditt-policy utformes uavhengig av ønsket om lokal verdiskaping. Bankens bidrag til lokal verdiskaping skjer derfor på andre måter enn gjennom kredittgivning.

Grue Sparebank bidrar årlig med betydelige beløp til sponsing av idretts- og kulturaktiviteter i lokalområdet. Banken har

i 2022 bidratt med kr 5,1 mill. til sponsing og gaver til lag og foreninger hovedsakelig knyttet til aktiviteter for barn- og ungdom.

Eika Alliansen er et av de viktigste bidragene til norske lokalsamfunn

Grue Sparebank er aksjonær Eika Gruppen AS og en av alliansebankene i Eika Alliansen som består av rundt 50 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. En samlet forvaltningskapital på om lag 450 milliarder kroner og 2500 ansatte gjør Eika Alliansen til en av de største og viktigste aktørene i det norske bankmarkedet. Med moderne digitale kundeløsninger og 170 bankkontorer i 114 kommuner er bankene i alliansen til stede avgjørende bidrag til vekst, utvikling og verdiskaping i sine lokalsamfunn.

Alliansebankene som styrker lokalsamfunnet

De lokale og selvstyrte bankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv, med rådgivere som har et personlig engasjement for sine kunder, og lokalsamfunnet. Sammen med smarte løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker Grue Sparebank

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT, betalings tjenester og samhandlingsverktøy for bankenes ansatte og kunder.

Kravene til bankteknologi er stadig økende, og for å styrke bankenes konkurransekraft besluttet Eika og bankene i fellesskap i 2020 å bytte kjernebankløsning til TietoEvry. Flyttingen vil gi tilgang til mer moderne løsninger og medføre reduserte kostnader. Flytteprosessen var kompleks og krevende både for Eika og den enkelte bank. Grue Sparebank var en av tre pilotbanker i prosjektet og gjennomførte bytte av kjernesystem i september 2022. Flytteprosessen ble gjennomført uten alvorlige feil. Nye systemer medfører utfordringer for ansatte og kunder i overgangsfasen. Det er gjennomført mange forbedringstiltak i systemene i perioden etter byttet. I løpet av høsten 2023 vil alle bankene i Eika alliansen være over på den nye løsningen.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer til bankene et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling gjennom Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. For å beholde lokale kompetansearbeidsplasser, har Grue Sparebank så langt valgt å ikke benytte seg av økonomi- og regnskapstjenester levert av Eika Økonomiservice og depottjenester levert av Eika Depotservice.

I tillegg leverer Eika Gruppen tjenester innen kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 59 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på ca. 124 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Samarbeid med eiendomsmegler

For å kunne tilby våre kunder eiendomsmeglertjenester har banken etablert et samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling Solør og Aktiv Eiendomsmegling Kongsvinger. Grue Sparebank har ingen eierinteresser i disse selskapene, kun et rent praktisk samarbeid for å kunne tilby bankens kunder tilgang til profesjonelle eiendomsmeglertjenester.

Økonomisk utvikling for banken

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	48.813	52.603	52.609	56.273	70.695
Netto andre driftsinntekter	22.680	25.570	30.620	34.218	39.978
Driftskostnader	41.175	42.547	52.359	56.952	69.684
Resultat før tap og skatt	30.318	35.626	30.869	33.540	40.988
Tap på utlån	5.721	1.365	3.264	1.072	(267)
Nedskrivninger / gevinst på anleggsmidler	507	253	0	0	0
Resultat for videreført virksomhet før skatt	25.104	34.514	27.605	32.468	41.255
Skattekostnad	5.606	7.816	5.568	7.370	8.762
Resultat for videreført virksomhet etter skatt	19.498	26.698	22.037	25.098	32.493
Totalresultat for regnskapsåret			23.069	30.742	61.347
Utlån					
Brutto utlån	2.279.480	2.419.515	2.548.764	2.761.369	3.144.279
Utlån lagt i boligkredittforetak	783.429	971.602	1.082.381	1.323.455	1.281.176
Tapsavsetninger	5.588	6.337	5.892	6.720	6.334
Innskudd fra kunder	1.984.951	2.227.501	2.481.417	2.695.242	2.896.506
Forvaltningskapital	2.827.065	3.095.060	3.299.356	3.586.092	3.848.564
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	2.660.301	3.001.361	3.247.341	3.431.502	3.770.089
Egenkapital	321.698	345.396	396.146	424.288	482.935

Rentenetto	1,83 %	1,75 %	1,62 %	1,64 %	1,88 %
Kostnader i % av inntekter (inkl. utbytte og verdiendring verdipapirer)	57,59 %	54,43 %	62,91 %	62,94 %	62,96 %
Kostnadsvekst	4,62 %	4,00 %	23,80 %	8,77 %	22,36 %
Taps-% utlån	0,25 %	0,06 %	0,13 %	0,04 %	(0,01) %
Misligholds-% (over 90 dager)	0,44 %	0,24 %	0,16 %	0,31 %	0,18 %
LCR	260 %	168 %	123 %	208 %	179 %
NSFR	144 %	138 %	134 %	138 %	140 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	6,24 %	8,00 %	5,94 %	6,12 %	7,16 %
Kapitaldekning morbank	21,13 %	23,28 %	22,88 %	22,36 %	20,45 %
Kapitaldekning konsolidert	19,57 %	21,49 %	21,92 %	21,22 %	20,73 %
Egenkapital i % av forvaltningskapital	11,38 %	11,16 %	12,01 %	11,83 %	12,55 %
Utlånsvekst	10,76 %	6,14 %	5,34 %	8,34 %	13,87 %
Utlånsvekst inkl. boligkredittforetak	14,98 %	10,72 %	7,08 %	12,49 %	8,34 %
Innskuddsvekst	5,28 %	12,22 %	11,40 %	8,62 %	7,47 %
Innskudd i % av utlån	87,08 %	92,06 %	97,36 %	97,61 %	92,12 %
Økning i forvaltningskapitalen	12,76 %	9,48 %	6,60 %	8,69 %	7,32 %
Antall årsverk	22,9	23,3	25,6	27,7	30,2

Forvaltningskapital

Grue Sparebanks forvaltningskapital var ved utgangen av 2022 kr 3.848,6 mill. Forvaltningskapitalen økte 7,3 % i 2022, den gjennomsnittlige økningen i forvaltningskapital siste 5 år er 9,0 %.

Innskudd

Ved utgangen av 2022 utgjorde Grue Sparebanks samlede innskudd fra kunder kr 2.896,5 mill. (jfr. note 33). Innskuddene økte i 2022 med 7,5 %, den gjennomsnittlige økningen i innskudd siste 5 år er 9,0 %. I henhold til Vergemålsloven forvaltes vergemålsmidler fra og med 2013 av Statsforvalteren i det enkelte fylke. Grue Sparebank har etablert avtale med Statsforvalteren og hadde kr 81,9 mill. vergemålsmidler som innskudd pr 31.12.22. Banken har ikke kommunale eller meglede innskudd. Bankens største innskudd utgjorde pr 31.12.22 kr 51,0 mill. Bankens 20 største innskudd ut-

gjorde samlet kr 276,2 mill. Bankens innskuddsdekning er 92,1 %, som er en reduksjon fra 97,6 % i 2021. Banken tilbyr kun innskudd med flytende rente, ikke fastrenteinnskudd.

Utlån

Ved utgangen av 2022 utgjorde Grue Sparebanks samlede brutto utlån kr 3.144,3 mill. (jfr. note 7). Bankens samlede vekst i utlån var i 2022 høyere enn budsjettert nivå. Utlånene på egen balanse økte i 2022 med 13,9 %. Gjennomsnittlig økning i utlån på bankens egen balanse siste 5 år er 8,9 %. I tillegg til utlån på egen balanse har banken en utlånsportefølje på kr 1.281,2 mill. etablert i Eika Boligkreditt AS, dette er en reduksjon på kr 42,3 mill. fra forrige år. Økningen i utlånsvolum inkludert lån plassert i Eika Boligkreditt AS utgjorde i 2022 8,3 %. Gjennomsnittlig økning i samlet utlån på bankens egen balanse og i Eika Boligkreditt siste 5 år er 10,7 %. Av bankens samlede lån til personmarkeds kunder er 31,2 % etablert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Bankens utlån til næringsliv utgjorde ved utgangen av 2022 kr 324,9 mill. og er redusert med kr 18,2 mill. i 2022. Lån til næringsliv inkludert lån til landbruk utgjorde 10,3 % av bankens samlede brutto utlån ved utgangen av 2022. Av lån til næringsliv utgjorde lån til landbruksformål 67,7 %.

Banken har ikke fastrentelån på egen balanse og tilbyr ikke valutilån.

Tap på utlån og garantier

Ved vurdering av forventet kredittap skal banken ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering samt tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD). Den statistiske modellen for beregning av "Expected credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makroutvikling.

Utover dette vurderer banken behovet for tilleggsavsetning med bakgrunn i konjunktur-, markedsutvikling og klimarisiko som enda ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering.

Banken yter pantelån hvor verdien av sikkerhetsobjektene i form av fast eiendom er et vesentlig kritisk estimat ved beregning av forventet kredittap. Utviklingen i verdien på pantobjektene på kort og lang sikt er forbundet med usikkerhet. Banken har ved beregningen av forventet kredittap vurdert engasjementer som er mest utsatt for verdifall grunnet blant annet pantobjektets beskaffenhet og beliggenhet. Banken har hatt særlig fokus på vurdering av engasjementer i den del av utlånsmassen som har høyest gjeldsgrad og/eller er mest utsatt for bortfall av betjeningssevne.

I de tilfeller engasjementet er vurdert for å ha forhøyet kredittisiko, eller er merket "forberance", er engasjementet migrert til steg 2. I tilfeller hvor det er avdekket objektive tegn på verdifall er engasjementet migrert til steg 3.

Dersom banken innvilger en rentenedsettelse eller ettergir gjeld til kunder med finansielle vanskeligheter, merkes kunden UTP (tapsutsatt). For andre lettelser enn rentenedsettelse og ettergivelse av gjeld vurderer banken om det er indikasjoner på at kunden ikke vil komme til å tilbakebetale (UTP). Slike indikasjoner kan være nedbetalingsplaner som inneholder lavere betalinger i begynnelsen av perioden eller et stort engangsbeløp i slutten av nedbetalingsperioden, eller det kan være at det har vært innvilget forbearance på engasjementet mer enn en gang. Kunder i finansielle vanskeligheter og hvor det er innvilget egnede lettelser annet enn rentenedsettelse eller gjeldsettergivelse merkes som utgangspunkt ikke som UTP.

Det er god spredning i utlånsmassen og de fleste større lån er sikret ved pant og /eller garantier. Av utlånene er kr 2.412 mill. sikret med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Grue Sparebank har pr. 31.12.2022 nedskrivninger på 1,6 mill. kr på individuelle lån (steg 3) og 4,7 mill. kr på grupper av utlån (steg 1 og 2) (jfr. note 7). Sum nedskrivninger er redusert med kr 0,4 mill. kr fra forrige år. Resultatførte tap på utlån og garantier utgjør en inntektsføring på 0,3 mill. i 2022. Tap på utlån utgjorde i 2022 en inntektsføring 0,01 % av brutto utlån.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør pr. 31.12.22 0,63 % av brutto utlån som er en reduksjon fra 0,67 % ved utgangen av 2021. Misligholdte engasjement ble redusert fra kr 8,5 mill. fra 31.12.21 til kr 5,7 mill. pr 31.12.22.

Det forventes ikke tap på utlån til personmarkedet i årene framover som overstiger siste fem års gjennomsnitt på 0,04 % av brutto utlån. Det forventes ikke tap på utlån til bedriftsmarkedet i årene framover som overstiger siste fem års gjennomsnitt på 0,38 % av brutto utlån. Samlet utlånstap forventes ikke å overstige siste fem års gjennomsnitt på 0,09 % av brutto utlån.

Styret kjenner ikke til lån, garantier eller andre plasseringer som vil kunne føre til tap av betydning i 2023, utover det

som er hensyntatt i nedskrivninger på individuelle lån og grupper av utlån.

Verdipapirer

Verdipapirer utgjorde pr 31.12.22 16,0 % av bankens forvaltningskapital. Bankens verdipapirer verdsettes til markedsverdi, jfr. detaljert beskrivelse i note 1.

Verdipapirbeholdning i % av forvaltningskapital pr 31.12.22 (jfr. Noter 26-29):

- Norske obligasjoner med lav kredittrisiko 10,4 %
- Obligasjons- og pengemarkedsfond 0,8 %
- Aksjer og egenkapitalbevis 4,8 %

Overskuddslikviditet som ikke er plassert i verdipapirer, er plassert som kortsiktige innskudd i andre banker. Avkastning på bankens beholdning av obligasjoner inngår i ordinært resultat. Beholdningen av obligasjoner, sertifikater, pengemarkedsfond og obligasjonsfond er verdsatt til markedsverdi kr 431,1 mill. med en kostpris på kr 430,6 mill.

Aksjeeksponeringen er plassert i selskaper som er strategisk viktige for banken og er klassifisert som anleggsaksjer. Verdiendring på bankens beholdning av aksjer og egenkapitalbevis inngår i utvidet resultat / totalresultat.

Bankens portefølje av rentepapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS. Øvrig verdipapirbeholdning forvaltes i egen regi. Investering i verdipapirer skjer med bakgrunn i gjeldende markedsolicy og plasseringsrammer fastsatt av styret. Ved plassering prioriteres verdipapirer med lav / moderat risiko. Bankens verdipapirbeholdning og avkastning blir rapportert til styret hver måned.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler utgjorde ved utgangen av 2022 26,8 mill. kr som tilsvarer 0,7 % av bankens forvaltningskapital (jfr. note 30).

Årsresultat

Grue Sparebank oppnådde i 2022 et årsresultat av ordinær drift etter skatt på kr 32.492.974. Dette tilsvarer 0,86 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gjennomsnittlig forvaltningskapital var i 2022 kr 3.770.089'.

Driftskostnader i % av driftsinntekter utgjør 63,0 %. Driftskostnadene påvirkes av ekstraordinære forhold i 2022:

- Prosjekt- og parallellkostnader knyttet til bytte av kjernebanksystem kr 6,1 mill.
- Førtidig rekruttering av personell til erstatning av personell med fastsatt sluttdato kr 0,7 mill.
- Negativ verdiendring (urealisert) på rentebærende papirer, kr 2,4 mill.

Bankens rentenetto i 2022 ble kr 70,7 mill. som er en økning på kr 14,4 mill. fra 2021. Rentenettoen i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 1,88 %, en økning fra 1,64 % i 2021. Avkastningen på pengemarkedsfond er ført som gevinst på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Avgift til innskuddsgaranti- og kristetiltaksfondet utgjorde i 2022 kr 2.143,9', mot kr 1.776,2' i 2021.

Banken har fokusert mye på å øke andre inntekter utover rentenetto og har lyktes godt med det. Netto gebyr- og provisjonsinntekter ble kr 30,7 mill. i 2022 mot kr 25,4 mill. i 2021.

Sett med bakgrunn i den meget sterke konkurransen i bankmarkedet anser styret resultatet som tilfredsstillende. Styret og administrasjonen har kontinuerlig fokus på tiltak for å bedre lønnsomheten og er tilfreds med utviklingen i bankens resultat.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av bankens stilling ved årsskiftet og styret ser ingen forhold av betydning for stilling og resultat som har inntruffet etter regnskapets avslutning.

Totalresultat etter skatt er kr 61.346.834. Resultat av ordinær drift etter skatt er kr 32.492.974. Totalresultatet etter skatt foreslås disponert slik:

Overført til sparebankens fond:	kr 27.787.554
Overført til gavefond:	kr 5.000.000
Overført til fond for urealiserte gevinster:	kr 28.559.280

Kapitaldekning / egenkapital

Grue Sparebanks beregningsgrunnlag for kapitaldekning var ved årets utgang på kr 1.879.532'. Kapitaldekningen for morbanken var 20,45 % pr 31.12.22. Til sammenligning hadde Grue Sparebank en kapitaldekning pr 31.12.21 på 22,36 % (jfr. note 4). Ren kjernekapitaldekning var 18,32 % pr 31.12.22.

Forholdsmessig konsolidering av kapitaldekning i samarbeidende grupper innebærer at bankens andel av beregningsgrunnlag og kapital i Eika Boligkreditt AS og Eika Gruppen AS konsolideres inn sammen med bankens tall.

Konsolidert kapitaldekning for Grue Sparebank pr 31.12.22 var 20,73 %. Konsolidert ren kjernekapitaldekning var 18,19 % pr. 31.12.22.

Bankens interne ramme / kapitalmål for minimum konsolidert kapitaldekning inkludert styringsbuffer på 1,5 % er 20,2 % og ren konsolidert kjernekapitaldekning 16,7 %.

Etter årets årsoppgjørdisposisjoner er sparebankens egenkapital kr 482,9 mill. som utgjør 12,6 % av forvaltningskapitalen.

Årsregnskapet er på bakgrunn av dette avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvise oversikt over bankens utvikling og resultat av virksomheten og dens stilling.

Fastsettelse av kapitalkrav

Bankens kapitaldekning fastsettes i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV).

Myndighetenes minimumskrav til kapitaldekning pr 31.12.22:

Kapitaldekning (pilar 1)	8,0 %
+ Bevaringsbuffer	2,5 %
+ Systemrisikobuffer	3,0 %
+ Motsyklisk buffer	2,0 %
Minimum kapitaldekning	15,5 %

I tillegg kommer bankspesifikt kapitalkrav (pilar 2) og bankes egen styringsbuffer. Bankens konsoliderte selvpålagte kapitalkrav (pilar 2) er 1,8 %. Banken har mottatt en foreløpig vurdering av risiko og kapitalbehov (SREP) fra Finanstilsynet med et pilar 2-krav på 2,09 %, hvorav ren kjernekapital 1,18 % og kjernekapital 1,58 %.

Kravet til systemrisikobuffer var opprinnelig vedtatt økt fra 3 % til 4,5 % fra 31.12.22. I desember 2022 vedtok Finansdepartementet at økningen til 4,5 % utsettes til 31.12.23. Motsyklisk kapitalbuffer ble økt fra 1,0 % til 1,5 % fra 30.06.22 og ytterligere økt til 2,0 % fra 31.12.22. Motsyklisk buffer er vedtatt økt ytterligere til 2,5 % fra 31.03.23.

Grue Sparebank har for Pilar 1 valgt å benytte standardmetoden for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko og basismetoden for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko.

Fastsettelse av tilleggskapital (pilar 2) baserer seg på risikoanalyse av alle virksomhetsområder. Styring og kontroll vurderes for hvert enkelt virksomhetsområde, vurdering og gradering av restrisiko foretas basert på kvaliteten på rutiner og kontroller. Modellen tar utgangspunkt i restrisiko. Kapitalkrav for kredittrisiko og operasjonell risiko (Pilar 1) suppleres med kapitalavsetning for risikoene som ikke er fullt ut dekket i Pilar 1.

Risikoforhold / overordnede mål for risiko og risikotoleranse

Styret har fastsatt at banken skal ha en lav / moderat risikoprofil. Etter fast oppsatt plan foretas løpende rapporteringer gjennom året av de viktigste risikoforhold knyttet til bankens virksomhet. Banken utarbeider egen risikorapport til styret hver måned basert på interne og eksterne rammer for virksomheten. For å avdekke eventuell forhøyet risiko gjennomføres stresstester etter fastsatt plan eller etter behov.

Styret gjennomgår / revurderer strategisk plan hvert år. Banken er eksponert for finansiell risiko i form av kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko, kursrisiko og likviditetsrisiko. Banken styrer og følger opp disse risikoene blant annet gjennom regelmessig og detaljert rapportering til styret, årlig budsjettering og bankens internkontrollsystem.

Mest betydningsfulle risikoer og tiltak for å redusere risikoen

Strategisk risiko

Strategisk risiko knytter seg til feil strategiske valg som medfører risiko for tap for banken på grunn av feil satsing, feil investeringer eller uteblitte strategiske beslutninger som truer bankens eksistens. Gjeldende strategiplan gjelder for 2018-23. Bankens strategi gjennomgås og revurderes årlig. Styret har planlagt en ny hovedgjennomgang av bankens strategi i 2023.

Strategisk risiko omfatter også kontroll- og styringsrisiko.

Kredittrisiko

Bankens viktigste risikoeksponering totalt sett er kredittrisikoen i utlånsporteføljen (jfr. note 6). Kredittrisikoen styres av retningslinjer gitt i kredittpolicy, kredittåndbok, fastsatte bevilgningsfullmakter og krav / retningslinjer fastsatt av myndighetene. Banken har valgt å være mer konservative enn det lovverket pålegger banken. Bankens policy, kompetanse, rutiner og kontroller på området skal være slik at det sikrer en sunn og langsiktig utvikling uten at banken utsettes for unødig risiko. Bankens målsetting innen kredittområdet er at lån / kreditter i all hovedsak skal innvilges med lav eller moderat risiko. Bankens kredittstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig.

Organiseringen innenfor kredittområdet skal være slik at den både ivaretar kundenes krav til service og personlig kontakt og bankens krav til spesialisering, kvalitet og kompetanseutvikling.

Kredittporteføljen skal primært være knyttet til følgende segmenter:

- Personmarkedet
- Primærnæringer
- Små og mellomstore bedrifter med lokal tilhørighet

Porteføljestyling/risikoklassifisering

Kredittkunder er tildelt fast engasjementsansvarlig kundefrådgiver i banken, såfremt kundefrågiveren er tilgjengelig skal i prinsippet kunden alltid betjenes av samme rådgiver. Alle kunder med tilhørende kreditter risikoklassifiseres ved behandling av lånesøknad.

Det er foretatt validering av bankens risikoklassifiseringsmodeller for kredittrisiko i 2022. Med bakgrunn i valideringsresultatene er risikoklassifiseringsmodellene holdt uendret fra 2021.

For å analysere kredittrisikoen og tidlig avdekke mulige problemengasjement, legger banken stor vekt på løpende kontakt med kundene innen bedriftsmarkedet og holder seg oppdatert på makroøkonomiske og bransjespesifikke endringer som kan påvirke kredittrisikoen. For bedriftskunder med betydelig aktivitet og engasjement, tilstrebes fortløpende oppfølging av salg, regnskap, inntekter med videre. Det innhentes årsregnskap for bedriftskunder for analyse, oppfølging og fornyet risikoklassifisering.

Risikonivå som fremkommer i bankens modeller for vurdering av kredittrisiko bygger på en kombinasjon av historiske data fra regnskap, historiske hendelser og beregnet sannsynlighet for mislighold.

Risikospredning

Erfaringsmessig er bankens risiko for tap på utlån nesten utelukkende knyttet til bedriftsengasjement. Banken har derfor besluttet å begrense utlån til bedriftsengasjement inkludert landbruksengasjement til maksimalt 20 % av totale utlån. Bankens andel av bedriftsengasjement inkludert landbruk utgjorde pr 31.12.22 10,3 % av totale utlån. Av næringslån utgjorde landbrukslån 67,7 % pr 31.12.22. Andelen bedriftsengasjement av totale utlån er redusert i løpet av siste femårsperiode. Banken har konsentrasjonsrisiko knyttet til lån til landbruksformål, bedriftsengasjementene for øvrig har god spredning mellom sektorer. Banken har etablert interne rammer for eksponering mot enkeltbransjer og porteføljekvalitet. Den største kredittrisikoen ligger i de store engasjementene. For å redusere risiko knyttet til de største engasjementene, er enkelte av disse delt med andre banker.

Risiko foreligger også på lån ytet til nyetableringer som banken ser som viktig for å delta i utviklingen av lokalsamfunnet. Styret ser det som viktig at bankens kredittpolitikk vurderes selvstendig, og ikke som en del av vårt bidrag til næringsutvikling.

Utlån til personmarkedet er fordelt på mange små lån, mange med god pantesikkerhet og således liten risiko. Prisene på boliger og landbrukseiendommer har fortsatt å stige i vårt område i 2022, men prisnivået på boliger er likevel svært lavt i forhold til bynære områder. Prisene på brukte boliger ligger langt under byggekostnad.

Bankens interne krav er at bankens totale engasjement med en kunde som hovedregel ikke skal overstige 10 % av bankens ansvarlige kapital, med unntak av privatengasjement med spesielt god sikkerhet. Bankens største kredittengasjement pr 31.12.22 utgjorde 11,3 % av bankens kjernekapital og er sikret med pant i lett omsettelig eiendom.

Styret anser kreditttrisikoen for utlån og garantier samlet sett som moderat ut over foretatte nedskrivninger på individuelle lån (steg 3) og grupper av utlån (steg 1 og 2). Bankens verdipapirer er spredd på mange låntakere, med hovedtyngden innenfor finans og fylker/kommuner. Styret anser kreditttrisikoen på obligasjonsporteføljen som lav. Banken har i 2022 gjennomført stresstester på kredittrisikoområdet hvert kvartal.

Operasjonell risiko

Defineres som "risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser" Følgende risikokategorier er analysert:

- Internt og eksternt bedrageri (mislighetsrisiko)
- Arbeidsmiljø og ansettelsesvilkår
- Sikkerhet på arbeidsplassen
- Skade på fysiske eiendeler (fysisk risiko)
- Systemsvikt
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Oppgjør, levering og annen transaksjonsbehandling

Vurdering av operasjonell risiko utføres i forbindelse med årlig risikoanalyse, i tillegg blir det foretatt en skjønnsmessig vurdering om beregnet kapitalbehov i Pilar I er tilstrekkelig.

Markeds- og renterisiko

Eksposering i verdipapir- og rentemarkedet påfører banken tapsrisiko ved negativ utvikling i verdipapir- og rentemarkedet. Bankens retningslinjer og rammer for investering i verdipapirer (markedsrisikorammer) er fastsatt i bankens markedspolicy. Bankens markedspolicy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Hensikten med bankens eksponering i verdipapirmarkedet er å sikre en sunn og langsiktig utvikling, ved at overskuddslikviditet / likviditetsreserver gir forsvarlig avkastning med begrenset risiko. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom en aktiv forvaltning avtale.

For å redusere markedsrisiko styres eksponeringen gjennom etablerte rammer for eksponering innen de forskjellige typer eiendeler og diversifisering. Bankens renterisiko knyttet til ulik rentebinding på innskudd og utlån er minimal. Banken har i tillegg renterisiko på sin beholdning av obligasjoner. Aksje- / aksjefondseksponeringen er utsatt for markedsrisiko ved mulighet for fall i aksjekurser. Banken har i svært begrenset grad aksjer og egenkapitalbevis i enkeltstående uten at disse er strategiske viktige og ment for varig eie.

Renterisiko oppstår som et resultat av at det er ulik rentebindingstid knyttet til bankens fordringer og gjeld. Ved en renteendring overfor bankens kunder, endres renten på innskudd og utlån samtidig. Banken har ingen fastrenteinnskudd og ingen utlån til fast rente på egen balanse, og vil derfor ha lav renterisiko som følge av dette. Renterisikoen reduseres ved at renten på innskudd i andre banker og på hovedtyngden av obligasjonsbeholdningen følger markedsrenten og at rentene på obligasjonene reguleres hver 3. måned. Rentesenkninger reduserer avkastningen på egenkapitalen og fører til en tilsvarende reduksjon i bankens resultat. Styret anser bankens renterisiko samlet sett for å være lav.

Bankens driftskonto har flytende rente med daglig rentefastsettelse. Renten på bankens obligasjonslån er knyttet til Nibor 3 mnd. med rentefastsettelse hvert kvartal.

Banken har ingen verdipapirplasseringer, utlån, innlån eller innskudd i utenlandsk valuta. Banken handler kun med valuta til privatkunder som en del av ordinær bankdrift. Bankens valutarisiko er knyttet til bankens kontantbeholdning av valuta og leveranser av datatjenester fra Skandinavisk Datacenter AS (SDC) som fakturerer tjenester i danske kroner. Banken har i 2022 gjennomført stresstester på markedsrisikoområdet hvert kvartal.

Likviditetsrisiko

Bankens retningslinjer og rammer for likviditet er fastsatt i bankens likviditetspolicy. Bankens likviditetsstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Generelt vil lavere likviditetsrisiko innebære høyere finansieringskostnad. Banken står derfor ovenfor en avveining mellom bankens samlede innlånskostnad og bankens samlede likviditetsrisiko. Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert og i hovedsak være finansiert med innskudd. Bankens innskuddsdekning var pr 31.12.22 92,1 %. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

Banken rapporterer i henhold til Finanstilsynets bestemmelser LCR (liquidity coverage ratio) og NSFR (net stable funding ratio):

LCR	31.12.22	179 %
NSFR	31.12.22	140 %

Banken har rammer for likviditetseksposering på kort, mellomlang og lang sikt. Banken har god likviditet, og vi anser likviditetsrisikoen som lav innenfor første års tidshorizont. Banken bruker etter behov Eika Boligkreditt AS som langsiktig finansieringskilde for boliglån. Boliglån formidlet til Eika Boligkreditt AS skal i normalsituasjon ha belåningsgrad lavere enn 60 % av markedsverdi. Banken har inngått tilleggsavtale med Eika Boligkreditt AS som muliggjør overføring av lån med belåningsgrad inntil 75 % av markedsverdi. Banken ser på tilleggsavtalen som en beredskapsløsning for likviditetstilgang. Av bankens samlede lån til personmarkeds kunder er 31,2 % etablert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er maksimalt 40 %.

Banken har i 2022 gjennomført stresstester på likviditetsområdet hvert kvartal.

Renommé- / omdømmerisiko

Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter og myndigheter. Svekkelse av renommé / omdømme oppstår på grunn av uheldige hendelser i egen bank, systemer eller hos samarbeidspartnere. For å redusere risiko for svekket renommé ved uheldige hendelser arbeider banken systematisk for å oppnå høy kundetilfredshet og skape tillit hos kundene og eksterne långivere. Kundetilfredshets- og medarbeidertilfredshetsmålinger foretas regelmessig av Kantar TNS.

Ledelsesmessig styring og intervensjoner

Bankens internkontroll omfatter kontroller som blant annet skal overvåke bankens kredittrisiko, likviditetsrisiko, kursrisiko og renterisiko. Det utarbeides kvartalsvise stresstester innenfor kreditt-, markeds- og likviditetsområdet.

I en krisesituasjon kan bankens kapitaldekning, leverage ratio, NSFR og LCR falle under forsvarlig nivå. Bankens gjenopprettingsplan beskriver planlagte tiltak for å bringe kapitaldekning, leverage ratio, NSFR og LCR opp på forsvarlig nivå.

Banken har etablert egen uavhengig risikokontroll- og compliancefunksjon.

Begrensninger i styring og kontrollrutiner

Begrensninger kan oppstå som følge av at menneskelig dømmekraft i forbindelse med beslutningstaking kan være mangelfull. Feilsituasjoner kan oppstå som følge av menneskelig svikt (ubevisste feil), og kontroller som kan omgås gjennom samarbeid mellom to eller flere ansatte (bevisste feil).

Det er lagt opp til deling av prosesser for å påse at flere personer er involvert for å unngå at samme person innvilger og godkjenner vilkår for innvilgning.

Styring og kontrollrutiner blir evaluert ved hjelp av risikoanalyse for alle bankens virksomhetsområder.

Bærekraft og samfunnsansvar

Frem mot 2030 skal Norge gjennom en omfattende omstilling, der klimakutt og -endringer, nye krav, konkurranse og strammere offentlige budsjetter, vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter.

Lokalbankenes rolle som drivkrefter for vekst og utvikling for privatkunder, næringsliv og norske lokalsamfunn, vil fremover bli viktigere enn noen gang. Lokalbankenes rådgivningstilbud og nærhet til kundene gjør dem til nøkkelaktører i omstillingen av norske småbedrifter, og i å sikre ny aktivitet og arbeidsplasser når det som ikke er bærekraftig skal erstattes. Nærhet til kunden gir også lokalbankene et godt utgangspunkt for å tilby relevante produkter for den voksende kundegruppen som er opptatt av bærekraft.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt bidrar til bankens økonomiske resultater og markedsposisjon, noe som er et viktig grunnlag for bankens bidrag til et bærekraftig samfunn. I tillegg arbeides det med bærekraft i utvikling av produkter, bankens systemer og verktøy, og kompetansetilbudet til bankens ansatte, og med å sikre god miljøledelse og bærekraftige valg i egen organisasjon og overfor leverandører og samarbeidspartnere.

Sammen bidrar Grue Sparebank og Eika Alliansen allerede til bærekraft i Norge og i norske lokalsamfunn på mange områder, men i årene fremover er det behov for at vi bidrar enda mer.

På lik linje med andre næringer, har banken et ansvar for å unngå å medvirke til miljøødeleggelser, korrupsjon eller brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter. For banken handler samfunnsansvar særlig om å ivareta disse hensynene i investeringer og lån. Tillit fra omverdenen og godt omdømme er viktig for banken. Bankens interesser har forventninger til at banken utøver sin rolle som en ansvarlig samfunnsaktør.

Banken har etablert egen strategi for bærekraft. Bankens retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar omhandler hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og banken vil på denne måten bidra til vekst og utvikling i samfunnet. Det er ikke likegyldig

hvordan banken tjener sine penger, valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter, og banken skal ha høy etisk bevissthet.

Bankens bærekraftsmål

Av FNs 17 bærekraftsmål har banken i sin bærekraft- og klimastrategi valgt å prioritere:

- God helse og livskvalitet
- God utdanning
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Stoppe klimaendringene
- Samarbeid for å nå målene

Grønn investering

Grue Sparebank har i 2022 installert solceller på taket på bankens eget kontorbygg. Anlegget har en normalkapasitet på 38.370 kWt. Ut fra værdata i vårt område vil produksjonen svinge med +/- 10 % over år.

Bankens handlingsregler for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar

Banken har utarbeidet handlingsregler for hvordan banken skal ivareta sitt samfunnsansvar.

Klima og miljø

Banken skal opptre ansvarlig med tanke på klima og miljø. Banken skal ha gode retningslinjer for bruk og håndtering av papir, sortering og gjenvinning av elektronikk/IT-utstyr. Bankens skal i stor grad benytte miljøvennlige produkter, og vil benytte videokonferanser/webmøter der dette er mulig. Banken vil gjennom dette redusere bilkjøring og flyreiser så mye som mulig.

Menneskerettigheter

Banken skal ikke medvirke til brudd på menneskerettighetene, men støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Banken skal respektere alle menneskerettigheter slik de er beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og krever det samme av selskaper som det lånes penger til.

Hvitvasking og terrorfinansiering

Banken skal bekjempe økonomisk kriminalitet på bakgrunn av risikovurderinger og oppfølging av antihvitvaskområdet, mistenkelige transaksjoner og mulige svindelsaker. For at banken ikke skal bli brukt som et virkemiddel til hvitvasking, finansiering av terror eller dødelige våpen, gjennomfører banken en rekke tiltak. Bankens rutiner og retningslinjer baserer seg på hvitvaskingsloven, med tilhørende forskrift og rundskriv fra Finanstilsynet. Våre hovedoppgaver tilknyttet dette er å gjennomføre risikovurderinger, gjennomføre kundekontroll, undersøke mistenkelige transaksjoner og kunder, samt rapportere mistenkelige transaksjoner til Økokrim.

Skatt

Banken skal ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis eller som ikke rapporterer sin virksomhet i ethvert land de opererer i. Videre forventes det at bankens kunder er åpne om sine eierstrukturer, at de organiserer sin virksomhet på en slik måte at de gjenspeiler reell produksjon/verdiskapning, og ikke utnytter smutthull i lovverket for å unngå beskatning ved bruk av skatteparadis. Det innebærer også at selskapene har prosedyrer for iverksettelse av tiltak ved mistanke om at ansatte eller leverandører har gjort seg skyldige i tilrettelegging av skatteunndragelse.

Korrupsjon

Korrupsjon omfatter å bestikke eller ta imot bestikkløser i form av penger, gaver eller tjenester. Banken har nulltoleranse for korrupsjon. Det gjelder både innad i organisasjonen, hos bankens kunder, i selskaper banken investerer i, hos våre fondsleverandører og hos leverandører til bankens egne innkjøp.

Bærekraftig eierskap og investeringsstrategi

Eika Kapitalforvaltning AS forvalter Grue Sparebanks likviditetsportefølje under sitt gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer.

Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) opererer i henhold til norsk lov, men har i tillegg valgt å innrette investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har også signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Eika Kapitalforvaltnings modellen for bærekraftige investering er beskrevet i detalj i selskapets ESG-dokument (Environmental, social and corporate governance). Målsetningen for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning.

Når Eika Kapitalforvaltning AS gjør en investeringsbeslutning, vil et selskaps ESG-profil inngå som et av kriteriene for utvalgelse. EKF følger også Statens Pensjonsfonds (Oljefondet) investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det innebærer at Eika Kapitalforvaltning ikke investerer i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder.

Eika Kapitalforvaltning AS investerer heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

I tillegg til å følge Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, har Eika Kapitalforvaltning AS også valgt å ekskludere selskaper innen industriene: kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling. Eika Kapitalforvaltning AS har også ekskludert selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra investeringsuniverset. EKF utelukker videre også selskaper basert på produktinvolvering som f.eks. palmeolje, pornografi og oljesand.

Lokalt engasjement

Banken skal forvalte de midler den har til rådighet på en god måte, og skal bidra aktivt til lokalsamfunnet. Den skal ta initiativ til og støtte lokale bærekraftige tiltak som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet. Dette gir banken grunnlag for videre utvikling og inntjening. Gjennom årlig gaveutdeling skal banken bidra positivt til lokalsamfunnet. I 2022 utgjorde slik støtte kr 5,1 mill.

Banken har innledet et samarbeid med Høgskolestiftelsen i Kongsvinger / Høgskolen i Innlandet som i løpet av de fire siste årene har opprettet to fremtidsrettede utdanninger i Kongsvinger innen:

- Bærekraftsøkonomi
- Digital ledelse og business analytics

For å videreutvikle og understøtte satsningen er det etablert et forskningssenter lokalisert i Kongsvinger med nasjonale ambisjoner. Forskningssenteret som finansieres med en kombinasjon av offentlige og private midler skal inngå som en del av Innlandet Science Park.

Ambisjonen er at satsingen vil gi regionalt næringsliv og offentlig sektor:

- Større tilgang på unge lokale talenter
- Tilgang på relevant forskningsbasert kunnskap og internasjonal kompetanse om bærekraft og digital analyse
- Økt innovasjonskraft
- Mulighet til å investere i de gode bærekraftige forretningsideer utviklet ved forskningssenteret
- Regional vekst

Det er etablert flere forskerteam formelt lagt under Handelshøgskolen Innlandet. For å styrke kompetansen innen bærekraft inngikk Grue Sparebank i 2021 en avtale med Høgskolestiftelsen i Kongsvinger / Høgskolen i Innlandet om delfinansiering av forskerstilling innen bærekraftsøkonomi med kr 750.000 årlig i fire år.

Kunder

Banken skal møte kundene med respekt og vennlighet, og finne gode løsninger som både tjener kunden og banken. Markedsføringen og rådgivning av salg av produkter og tjenester skal skje på en etisk måte, med basis i saklig og korrekt informasjon, i samsvar med gjeldende lover og regler. Priser for de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig i bankens nettsider og i bankens lokaler. Bankens informasjon til kundene ved tilbud om produkter og tjenester skal være nøyaktig, forståelig og pålitelig, og aldri bevisst være tvetydig eller egnet til å villed en kunde. Bankens oppfylle av kravene i ny personvernforordning. Forordningen stiller blant annet krav om at kunder og ansatte har rett til å kreve sletting av egne personopplysninger (retten til å bli glemt), samt rett til å ta med seg sine personopplysninger (dataportabilitet) til annen virksomhet.

Det viktigste bidraget banken kan gi til økt bærekraft, er å bidra til økt bærekraft hos kundene. Gjennom rådgivning og utforming av produkter kan banken bidra til mer bærekraftig adferd, både hos privat- og bedriftskunder.

Grue Sparebank tilbyr i dag følgende grønne produkter:

- Grønt boliglån
- Grønt landbruks-/bedriftslån
- Grønt billån via Eika Kredittbank AS
- Grønn leasing via De Lage Landen Finans Norge AS
- Grønn sparing via Eika Kapitalforvaltning AS

Klimaendringer og andre temaer knyttet til bærekraft gir opphav til risiko for banken og bankens kunder. Gjennom systematisk arbeid med å avdekke, forstå og styre risiko i kundeforholdene, styrer banken risikoen i egen portefølje, og kan samtidig bidra til økt risikoforståelse og mer bærekraftig adferd hos kundene.

Nulltoleranse for diskriminering

Det skal aldri finne sted diskriminering av kunder på grunn av alder, kjønn, rase, religion, nasjonalitet eller sivil status. Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at karrieremulighetene skal være de samme. Mulighetene skal videre være like uavhengig av alder, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, legning, livssyn eller funksjonsevne. Ingen form for verbal, fysisk og seksuell trakassering skal forekomme.

Bærekraftige innkjøp

Banken skal benytte leverandører som er opptatt av samfunnsansvar, og som produserer varer og tjenester på en lønnsom, anstendig og bærekraftig måte. Barnearbeid er uakseptabelt. Det er viktig at bankens leverandører opptrer redelig og ordentlig, og har ordnede arbeidsforhold. Det gjelder også for bankens leverandører av finansielle investeringer, som for eksempel bankens beholdning av papirer for likviditetsformål.

Når det gjelder åpenhetsloven som trådte i kraft fra 1 juli 2022, så skal den fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Banken er godt i gang med å tilpasse og implementere åpenhetslovens krav til vår virksomhet, heriblant kravet til informasjonsplikt og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.

Kredittgivning

Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha økt søkelys på miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold i egen virksomhet.

Dette innebærer blant annet at banken skal ha fokus på at varer og tjenester produseres på en bærekraftig måte, om kunden respekterer grunnleggende menneskerettigheter og om kunden forurenser miljøet. Banken skal også sikre ansvarlige utlånsvirksomhet gjennom å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt temaer som miljø, etikk, samfunnsansvar, forretningsdrift og eierstyring.

Klimarisikoen er et resultat av hvordan bankens kunder påvirkes av både fysiske klimaendringer som kan gi økte kostnader (fysisk risiko) og økonomisk risiko knyttet til omstillingen til et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko). Banken har utarbeidet retningslinjer for vurdering av risiko knyttet til klima og bærekraft i kredittvurderingen, spesielt for bedriftskundene, og foretas en vurdering av kundens bransje, panteobjekter og leverandører og kunder.

Bankens konkurrenter

Banken skal opptre med respekt og redelighet overfor sine konkurrenter. Opplysninger som banken gir om seg selv, sine produkter og om sine konkurrenter, skal være korrekte.

Medarbeidere og trivsel

Bankens ansatte og valgte representanter skal behandles med respekt, og skal rettidig få forelagt seg den informasjon og de opplysninger som de etter lov, forskrifter, bankens vedtekter og internt regelverk har krav på. Banken skal skape et trivelig og motiverende arbeidsmiljø, med gjensidig tillit, samarbeid og åpenhet.

Etterlevelse

Dersom banken oppdager at kunder, leverandører og selskaper banken har investert i, ikke handler i tråd med bankens forventninger i forhold til bærekraft, miljø og samfunnsansvar, vil banken opprette dialog med selskapet for om mulig å få til en endret praksis. Hvis selskapet fortsetter å bryte bankens krav, vil det kunne medføre at det startes en prosess mot en avviking av kundeforholdet eller salg av eierposisjonen i selskapet.

Corporate governance

I dette avsnittet ønsker vi å gi en kortfattet beskrivelse av prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Grue Sparebank.

Årsrapport og kvartalsrapporter tilgjengeliggjøres på bankens hjemmeside.

Bankens styringsstruktur følger Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) som trådte i kraft fra 01.01.16.

Bankens valgkomite er sammensatt på følgende måte:

- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av og blant de ansatte i banken

Bankens generalforsamling er sammensatt på følgende måte:

- 9 medlemmer og 4 varamedlemmer valgt av bankens innskyttere
- 3 medlemmer og 1 varamedlem valgt av Grue kommune
- 4 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av og blant de ansatte i banken

Generalforsamlingen har avholdt ett møte i 2022. Generalforsamlingen mottar i tillegg skriftlig statusrapport over bankens utvikling 2-3 ganger årlig.

Bankens styre er sammensatt på følgende måte:

- 5 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av ansatte

Kvinneandelen i styret utgjør 40 %, når en etter vanlig praksis utelater ansattes representant fra beregningen. Første vararepresentant er mann. Ansattes representant i styret er kvinne og ansattes vararepresentant i styret er mann. Styret har i 2022 avholdt 12 ordinære styremøter, 7 styremøter hvor behandling av kredittsaker som ikke kan vente til neste ordinære styremøte og ett styremøte for formelt vedtak om ansettelse av ny adm. banksjef. Styret har i tillegg gjennomført flere arbeidsmøter i forbindelse med rekruttering av ny adm. banksjef. Totalt har styret behandlet 206 saker.

Bankens samlede styre utgjør risiko- og revisjonsutvalget. Styret skal samlet ha den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta risiko- og revisjonsutvalgets oppgaver. Minst ett av medlemmene skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

Bankens styrings- og kontrollsystemer er basert på lover og forskrifter, i tillegg til interne rammer og fullmakter vedtatt av styret. Banken foretar årlig risikoanalyse for virksomheten. Bankens arbeidsprosesser og kontrollrutiner er utformet for å begrense risiko knyttet til virksomheten.

Bankens ledergruppe består av seks medlemmer som alle er menn.

Bankene i Eika alliansen har tegnet felles styre og ledelsesansvarsforsikring. Forsikringssum utgjør kr 250 mill., inkludert saksomkostninger, pr forsikringstilfelle og totalt for alle sikrede i løpet av forsikringsperioden (12 mnd.)

Personale, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål.

Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etterlevelse av lover og forskrifter, etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø, sikkerhet samt det ytre miljø. Bankens system for overvåkning av «uvanlige» transaksjoner knyttet til mulig hvitvasking har rapport et betydelig antall saker i 2022. Banken har et system som automatisk «flagger» mistenkelige transaksjoner som må undersøkes nærmere. Saker hvor det etter nærmere undersøkelser mistenkes at forholdet er knyttet til hvitvasking og/eller terrorfinansiering er rapportert til Økokrim. Bankens øvrige hendelsesrapportering har ikke avdekket vesentlige avvik i 2022.

Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

Banken har ved årets utgang 32 fast ansatte med en gjennomsnittsalder på 48,6 år. Av disse er to ansatte på deltid. I tillegg har fire personer fungert som ekstrahjelp/vikarer i løpet av året. Totalt er det utført 30,2 årsverk i 2022. Banken har en kvinneandel på 56 % blant fast ansatte. Det legges til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter og bankfaglige temaer. Alle faste ansatte har i løpet av året deltatt på eksterne og / eller interne kurs for oppdatering og opplæring. Ved utløpet av 2022 er 15 av bankens ansatte autoriserte finansielle rådgivere (sparing), 18 autoriserte skadeforsikringsrådgivere privatmarkedet, 4 autoriserte skadeforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet, 16 autoriserte personforsikringsrådgivere privatmarkedet, 3 autoriserte personforsikringsrådgivere bedriftsmarkedet og 11 autoriserte kredittrådgivere.

Kunnskap om bærekraft hos bankens ansatte er nøkkelen til godt bærekraftarbeid og rådgivning. For alle kandidater som skal autoriseres eller fornye sin autorisasjon, uavhengig av ordning, gjelder et kompetansekrav som dekker økt innsikt i grunnleggende bærekraft, klimarisiko, ESG-kriterier og EUs arbeid med bærekraftig finans.

Banken er medlem av Glåmdal HMS Tjeneste. Banken har en ordning med fast aktivitetstillegg for alle ansatte som kan benyttes til dekning av utgifter til trening og andre aktiviteter.

Sykefraværet var 2,24 % i 2022, noe som er en nedgang fra 4,35 % i 2021. Helsetilstanden til de ansatte må karakteriseres

som god med lite korttids sykefravær. Sykefraværet skyldes ikke skader eller ulykker i banken.

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 21 i årsregnskapet.

Banken har ingen ordning med variabel godtgjørelse (prestasjonslønn / bonus) for noen av bankens ansatte. De ansatte er innmeldt i bankens pensjonsordning, behandlingsforsikring, gruppelevsforikring og reiseforsikring.

Banken har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for bankens ansatte med følgende sparesatser betalt av Grue Sparebank:

- 7 % innskudd av lønn mellom 0 G og 7,1 G
- 17 % innskudd av lønn mellom 7,1 G og 12 G.

Ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning blir kompensert for differansen mellom beregnet reduksjon i pensjon ved overgang til innskuddsbasert pensjon.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelser / Pulsmålinger gjennomføres fire ganger årlig. Tiltak iverksettes innenfor de områder hvor det er avdekket svakheter. Styrets oppfatning er at arbeidsforhold, trivsel og miljø i banken er godt.

- Bankens verdier og ansatte er sikret med moderne utstyr.
- Bankens virksomhet forurensar ikke det ytre miljø.
- Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene for kommende år

Det forventes fortsatt stigende rentenivå i 2023. Flesteparten av våre privatkunder og landbrukskunder har lav gjeldsbelastning, den samlede situasjonen for privatkundene og landbrukskundene er derfor god. Risikoen ved utlån til privatmarkedet vil øke ved fall i boligprisene. Lokal industri er for en stor del er utsatt fra konkurranse fra utlandet.

Grue Sparebank forventer en utlansvekst på egen balanse på lavere nivå enn 2022 for privatmarkedet og en moderat vekst i utlansvolum til bedriftsmarkedet.

Volumet av misligholdte lån og tapsutsatte lån er lavt, men med stigende rentenivå og høy kostnadsvekst i samfunnet vil misligholdet sannsynligvis øke i 2023. Samlet har banken budsjettert med tap på 0,15 % av brutto utlån i 2023. Til sammenligning utgjorde tap på utlån -0,01 % av brutto utlån i 2022. Samlet sett vil kredittrisikoen være moderat.

Gjennom strategiske etableringer og endret arbeidsmetodikk de senere år, mener styret banken har et godt grunnlag for å skape gode resultater i årene framover.

Styret mener Grue Sparebank er konkurransedyktig med sine produkter både på pris og kvalitet. Styret vurderer bankens økonomiske stilling som tilfredsstillende og forventer en stabil utvikling som gjør oss i stand til å oppfylle kundenes krav på en tilfredsstillende måte.

Kirkenær, 23.02.2023

Hanne Håkerud Røstorph
Styreleder

Anita Madshus
Styremedlem

Karl Nordset Birkely
Styremedlem

Hans Petter Gjeterud
Banksjef

Ole Petter Venstad
Nestleder

Jan Erik Bråten
Styremedlem

Frank Rogrstad
Styremedlem

Resultatregnskap

<i>Ordinært resultat - Tall i tusen kroner</i>	Noter	2022	2021
Renteinntekter og lignende inntekter		110.019	75.639
Rentekostnader og lignende kostnader		39.324	19.365
Netto renteinntekter	Note 18	70.695	56.273
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		33.712	28.033
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.977	2.642
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		9.213	6.873
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		-1.498	585
Andre driftsinntekter		1.528	1.369
Netto andre driftsinntekter	Note 20	39.977	34.219
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	31.172	27.334
Andre driftskostnader	Note 22	36.011	27.291
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 30	2.501	2.327
Sum driftskostnader før kredittap		69.684	56.952
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	-267	1.072
Resultat før skatt		41.255	32.468
Skattekostnad	Note 23	8.762	7.370
Resultat av ordinær drift etter skatt		32.493	25.098
 <i>Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner</i>			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 23	28.854	5.644
Skatt			
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		28.854	5.644
 Sum andre inntekter og kostnader		28.854	5.644
 Totalresultat		61.347	30.742

Balanse - Eiendeler

<i>Tall i tusen kroner</i>	<i>Noter</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Kontanter og kontantekvivalenter	Note 24-25	32.350	7.125
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	Note 24-25	32.147	133.489
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-11, 24-25	3.137.945	2.754.649
Rentebærende verdipapirer	Note 26	400.928	458.727
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 27-28	214.596	197.727
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak	Note 29	907	1.433
Varige driftsmidler	Note 30	26.830	28.627
Andre eiendeler	Note 31	2.859	4.314
Sum eiendeler		3.848.564	3.586.092

Balanse - Gjeld og egenkapital

<i>Tall i tusen kroner</i>	<i>Noter</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 32	0	4.182
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 33	2.896.506	2.695.242
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 34	401.645	395.481
Annen gjeld	Note 35	14.565	13.526
Betalbar skatt	Note 23	7.896	7.881
Andre avsetninger	Note 6, 10-11	4.851	5.402
Ansvarlig lånekapital	Note 34	40.166	40.090
Sum gjeld		3.365.629	3.161.803
Fond for urealiserte gevinster		63.251	34.692
Sparebankens fond		411.384	383.597
Gavefond		8.300	6.000
Sum opptjent egenkapital		482.935	424.288
Sum egenkapital		482.935	424.288
Sum gjeld og egenkapital		3.848.564	3.586.092

Kontantstrømoppstilling - direkte metode

Tall i tusen kroner	2022	2021
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	-382.910	-216.258
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	94.688	69.594
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	201.264	213.825
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-26.186	-12.500
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	-4.182	162
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbet. på innskudd kredittinst.	1.921	0
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	59.519	5.429
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	8.945	3.486
Netto provisjonsinnbetalinger	30.734	25.391
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-1.498	2.662
Utbetalinger til drift	-65.655	-53.256
Betalt skatt	-7.940	-5.768
Utbetalte gaver	-2.863	-2.670
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-94.162	30.098
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	0	-4.687
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-42.397	-3.804
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	55.546	0
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	9.213	6.873
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	22.362	-1.618
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	165.000	200.000
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld	-160.000	-165.000
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-7.787	-3.592
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån		
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-1.530	-1.077
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-4.317	30.332
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-76.117	58.812
Likviditetsbeholdning 1.1	140.614	81.802
Likviditetsbeholdning 31.12	64.497	140.614
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og kontantekvivalenter	32.350	7.125
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	32.147	133.489
Likviditetsbeholdning	64.497	140.614

Nøkkeltall

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2022	2021
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	62,12%	63,35%
Kostnadsvekst siste 12 mnd	22,36%	8,80%
Egenkapitalavkastning*	7,16%	6,12%
Innskuddsmargin hittil i år**	0,92%	0,48%
Utlånsmargin hittil i år***	3,34%	2,67%
Netto rentemargin hittil i år ****	1,88%	1,64%
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert		
** Innskuddsmargin hittil i år (Sum rentekostnader kunder / gjennomsnittlig innskudd)		
*** Utlånsmargin hittil i år (Sum renteinntekter kunder / gjennomsnittlig utlån)		
**** Netto rentemargin hittil i år (Netto renteinntekter / gjennomsnit. forvaltningskapital)		
Innskudd og utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	10,35%	12,47%
Andel lån overført til EBK - kun PM	31,24%	35,37%
Innskuddsdekning	92,12%	97,61%
Soliditet		
Kapitaldekning	20,45%	22,36%
Kjernekapitaldekning	18,32%	20,08%
Ren kjernekapitaldekning	18,32%	20,08%
Leverage ratio	9,60%	9,71%
Likviditet		
LCR	178,93%	207,75%
NSFR	140,20%	138,36%

Endringer i egenkapitalen

Tall i tusen kroner	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital 31.12.2021	383.597	6.000	34.692	424.288
Resultat av ordinær drift etter skatt	27.493	5.000		32.493
Urealisert gevinst / tap på strategiske aksjer	295		28.559	28.854
Totalresultat 31.12.2022	27.788	5.000	28.559	61.347
Andre egenkapitaltransaksjoner		-2.700		-2.700
Egenkapital 31.12.2022	411.384	8.300	63.251	482.935
Egenkapital 01.01.2021	360.499	6.600	29.048	396.146
Resultat av ordinær drift etter skatt	23.098	2.000	0	25.098
Urealisert gevinst / tap på strategiske aksjer	0		5.644	5.644
Totalresultat 31.12.2021	23.098	2.000	5.644	30.742
Andre egenkapitaltransaksjoner		-2.600		-2.600
Egenkapital 31.12.2021	383.597	6.000	34.692	424.288

Note 1 - regnskapsprinsipper

Generell informasjon

Banken tilbyr banktjenester og forsikringstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens hovedkontor har besøksadresse Solørvegen 1048, Kirkenær.

Regnskapet for 2022 ble godkjent av styret 23.02.2023.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er tredd i kraft og hvor foretaket ikke har valgt tidlig anvendelse

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning av bankens regnskap.

Sammenheng av vesentlige regnskapsprinsipper

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Grue Sparebank.

Inntektsføring

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvidet resultat. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid. For lån som ikke er kredittforringet ved første gangs balanseføring benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling, forsikringsformidling og verdipapirtjenester.

Utbytte fra Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS, Spama AS og VN Norge AS resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt av generalforsamlingen i respektive selskap.

Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifikasjoner eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår. Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

Finansielle instrumenter - klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Banken tilbyr ikke utlån med fast rente. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån fra egen balanse kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner. For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse. Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntruffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kreditttrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende

nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrumentet hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på netto balanseført verdi og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9

Nedskrivningsmodell i banken

Forventet kreditttap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Banken benytter seg av Eika sin løsning for beregning av eksponering ved mislighold (EAD), vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittisiko siden første gangs innregning og selve beregningen av forventet kredittap (ECL). Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet til finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

Sikringsbokføring

Grue Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investerings eiendom

Investerings eiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Banken har ikke i slike eiendommer.

Leieavtaler

Innføring av ny IFRS 16 standard medfører at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier

videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 17. Banken har kun utleieavtaler (banken er leietager).

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi (mindre enn 5 000 USD) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsansendelse. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse inkluderer elementer som fast leie i leiekontraktene. Eventuelle opsjoner i leieavtalen og/eller utgifter forbundet med utkjøpsklausul før endelig kontraktsutløp er medregnet i leieforpliktelsen dersom det er sannsynlig at opsjon eller klausul vil bli benyttet. Felleskostnader og andre variable leiebetalinger etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene og føres som driftskostnad. Diskonteringsrente for leieavtaler er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesats en leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteeiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittisiko og leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som en del av «Varige driftsmidler», mens leieforpliktelsene presenteres som «Andre avsetninger» i balansen. Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Fondsobligasjonslån

Banken har ikke utstedte fondsobligasjonslån.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig, se note 37.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 2 - Kredittrisiko

Definisjon av mislighold

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

Eksponering ved mislighold (ead)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet. Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Tap ved mislighold (lgd)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

Sannsynlighet for mislighold (pd)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske

modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn 6 måneder. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorison. I alle andre tidshorisoner vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige. Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerking som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerking.

Modellene blir årlig validert og recalibrert ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.).

Vesentlig økning i kredittrisiko (migrering)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ og $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For å fange opp den ulik sensitivitet for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som $PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikountak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikkarenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har ett overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventninger til fremtiden er tatt hensyn til gjennom PD-prognoser for henholdsvis PM- og BM-porteføljen i tre scenarier - basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). I basissceneriet er det benyttet makroprognoser fra SSBs rapport «Konjunkturtendensene», samt at det er benyttet en skjønnsmessig ekspertvurdering av sjeføkonom i Eika Gruppen for å få en lengre prognoseperiode enn hva som framgår av SSB-rapporten. Opp- og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med basissceneriet fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester.

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvektning; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå PM. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

År	2023	2024	2025	2026	2027-
Basis	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
Nedside	3,1	2,5	1,8	1,5	1,4
Oppside	0,3	0,6	1,1	1,3	1,4
Vektet	1,8	1,6	1,5	1,4	1,4

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå BM.

År	2023	2024	2025	2026	2027-
Basis	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5
Nedside	2,1	1,8	1,7	1,5	1,5
Oppside	1,0	1,2	1,5	1,4	1,5
Vektet	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5

I implementering av makrofaktorene i IFRS 9-modellen er alle faktorene for PM dividert med 1,25 og med 1,20 for BM for å ta høyde for overestimering av misligholdssannsynlighet i bankens PD-modell. Det antas at PM og BM-modellen vil overestimere misligholdssannsynlighetene med henholdsvis 25 og 20 % i fremtiden.

Utover dette vurderer banken behovet for tilleggsavsetning med bakgrunn i konjunktur-, markedsutvikling og klimarisiko som enda ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering.

Nedskrivninger i steg 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen minimum årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedsituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Nedskrivningen beregnes i tre scenarioer; basis, oppside og nedside, som vektet med hhv. 80, 10 og 10 prosent. Bankens avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Bankens anvender scenarioanalyse ved nedskrivninger i steg 3. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

Klassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sannsynlighet for mislighold fra	Sannsynlighet for mislighold til
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %

Note 3 - Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimater kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelser som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eienheter eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

Nedskrivning på utlån og garantier

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporføljen minimum årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapestimater beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default - PD), tap ved mislighold (loss given default - LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default - EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

Virkelig verdi i ikke aktive markeder

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelsesteknikker vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 25 for virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Note 4 - Kapitaldekning

EUs bankpakke trådte i kraft i Norge fra 01.06.2022. Bankpakken innførte en utvidet SMB-rabatt. Samlet SMB-rabatt utgjør en reduksjon i beregningsgrunnlaget som tilsvarer ca. 1 % økt kapitaldekning, hvorav den nye bankpakken er uvesentlig for banken. Andre forhold fra innføringen av Bankpakken har hatt uvesentlig påvirkning på kapitaldekningen.

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
	2022	2021	2022	2021
Tall i tusen kroner				
Opptjent egenkapital	411.384	383.597	307.228	314.601
Overkursfond			79.841	58.886
Annen egenkapital	63.251	34.692	56.805	35.273
Egenkapitalbevis			20.570	15.149
Gavefond	8.300	6.000	8.300	6.000
Sum egenkapital	482.935	424.288	472.745	429.909
Immaterielle eiendeler			-322	-236
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-616	-656	-996	-895
Fradrag i ren kjernekapital	-137.957	-71.994	-8.992	-7.464
Ren kjernekapital	344.362	351.637	462.434	421.314
Fondsobligasjoner			11.325	8.049
Sum kjernekapital	344.362	351.637	473.759	429.363
Tilleggskapital - ansvarlig lån	40.000	40.000	53.349	50.129
Netto ansvarlig kapital	384.362	391.637	527.108	479.492
Eksponeeringskategori (vektet verdi)				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	24.596	26.383	49.557	40.918
Institusjoner	22.607	39.325	64.153	62.413
Foretak	22.186	31.793	31.633	41.594
Massemarked	0	0	30.710	21.210
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	1.488.000	1.262.994	1.962.179	1.645.989
Forfalte engasjementer	19.290	19.027	20.667	20.239
Obligasjoner med fortrinnsrett	12.556	11.562	25.167	20.580
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	6.429	22.941	6.429	22.941
Andeler i verdipapirfond	8.122	38.299	9.293	39.328

Egenkapitalposisjoner	49.593	45.947	73.400	49.293
Øvrige engasjement	66.128	110.273	71.366	114.166
CVA-tillegg			24.207	26.880
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.719.506	1.608.545	2.368.762	2.105.551
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	160.026	142.909	173.825	154.210
Sum beregningsgrunnlag	1.879.532	1.751.454	2.542.586	2.259.761
Kapitaldekning i %	20,45%	22,36%	20,73%	21,22%
Kjernekapitaldekning	18,32%	20,08%	18,63%	19,00%
Ren kjernekapitaldekning i %	18,32%	20,08%	18,19%	18,64%
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,06%	9,71%	8,27%	8,42%

Note 5 – Risikostyring

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risiki. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelse. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponeering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 24-28 for vurdering av markedsrisiko.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundehåndtering som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

ESG Risiko

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kredittisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Bankens foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringseiendom, bygg og anlegg samt landbruk å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene.

Compliance (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Bankens vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften inkluderes fortløpende i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Bankens har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

Note 6 -Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

2022

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.326.711	48.440	0	2.375.151
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	502.658	112.861	1.785	617.304
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	10.052	122.092	0	132.144
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	93	19.588	19.681
Sum brutto utlån	2.839.421	283.486	21.373	3.144.279
Nedskrivninger	-1.171	-3.556	-1.607	-6.334
Sum utlån til balanseført verdi	2.838.249	279.930	19.766	3.137.945

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.142.180	48.420	0	2.190.600
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	396.315	101.791	1.785	499.891
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	9.920	105.759	0	115.679
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	93	13.095	13.188
Sum brutto utlån	2.548.415	256.063	14.880	2.819.359
Nedskrivninger	-526	-1.283	-1.299	-3.108
Sum utlån til bokført verdi	2.547.889	254.780	13.581	2.816.250

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	184.531	19	0	184.551
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	106.342	11.070	0	117.413
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	132	16.333	0	16.465
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	6.492	6.492
Sum brutto utlån	291.005	27.423	6.492	324.921
Nedskrivninger	-645	-2.273	-308	-3.226
Sum utlån til bokført verdi	290.360	25.150	6.184	321.695

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	181.431	1.603	0	183.034
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	9.498	1.303	0	10.802
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	105	716	0	821
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	76	76
Sum ubenyttede kreditter og garantier	191.035	3.623	76	194.734
Nedskrivninger	-31	-25	0	-56
Netto ubenyttede kreditter og garantier	191.004	3.598	76	194.678

*Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

2021

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån			Sum utlån
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.075.722	38.415	0	2.114.136
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	357.630	124.856	0	482.486
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	32.722	113.612	0	146.334
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	18.413	18.413
Sum brutto utlån	2.466.074	276.882	18.413	2.761.369
Nedskrivninger	-1.143	-4.311	-1.265	-6.720
Sum utlån til balanseført verdi	2.464.931	272.571	17.148	2.754.650

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarkedet			Sum utlån
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.890.447	28.662	0	1.919.110
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	255.633	119.639	0	375.272
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	24.876	87.664	0	112.541
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	11.074	11.074
Sum brutto utlån	2.170.956	235.965	11.074	2.417.996
Nedskrivninger	-752	-1.408	-955	-3.115
Sum utlån til bokført verdi	2.170.204	234.557	10.119	2.414.881

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	185.275	9.752	0	195.027
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	101.997	5.217	0	107.214
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	7.846	25.947	0	33.793
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	7.339	7.339
Sum brutto utlån	295.118	40.916	7.339	343.374
Nedskrivninger	-392	-2.904	-310	-3.605
Sum utlån til bokført verdi	294.726	38.012	7.029	339.768

*Utlån til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	(Pr. klasse finansielt instrument:)	Steg 1	Steg 2	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	200.550	1.723	0	202.273
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	16.932	3.589	0	20.521
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	652	1.272	0	1.924
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	165	165
Sum ubenyttede kreditter og garantier	218.134	6.585	165	224.884
Nedskrivninger	-32	-38	0	-70
Netto ubenyttede kreditter og garantier	218.102	6.547	165	224.813

*Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader

Note 7 - Fordeling av lån

Utlån fordelt på fordringstyper	2022	2021
Kasse-, drifts- og brukskreditter	358.268	295.515
Byggelån	23.477	14.985
Nedbetalingslån	2.762.535	2.450.870
Brutto utlån og fordringer på kunder	3.144.279	2.761.369
Nedskrivning steg 1	-1.171	-1.143
Nedskrivning steg 2	-3.556	-4.311
Nedskrivning steg 3	-1.607	-1.265
Netto utlån og fordringer på kunder	3.137.945	2.754.649
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.281.176	1.323.458
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	4.419.121	4.078.107
Brutto utlån fordelt på geografi	2022	2021
Innlandet	2.637.536	2.392.342
Herav Grue Kommune	778.646	764.388
Landet for øvrig	504.419	366.065
Utlandet	2.324	2.962
Sum	3.144.279	2.761.369

Note 8 - Kredittforringede engasjementer

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	13.371	-1.299	12.072
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	3.418	0	3.418
Eiendomsdrift og tjenesteyting	309	-308	1
Annen næring	2.720	0	2.720
Sum	19.818	-1.607	18.211

Banken har 18,1 mill engasjementer i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2021 var 17,3 mill.

Banken har per 31.12.2022 2,6 mill. i tapskonstaterte engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivninger.

Tilsvarende tall for 2021 var 2,8 mill.

2021

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	11.074	-955	10.119
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	3.850		3.850
Transport og lagring	625		625
Eiendomsdrift og tjenesteyting	310	-310	0
Annen næring	2.720	0	2.720
Sum	18.579	-1.265	17.315

Kredittforringede engasjementer	2022	2021
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	1.910	3.875
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	3.727	4.785
Nedskrivning steg 3	-632	-1.057
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	5.005	7.604

Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	11.461	7.199
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	2.720	2.720
Nedskrivning steg 3	-975	-209
Netto andre kredittforringede engasjementer	13.206	9.711

Netto kredittforringede engasjementer	18.211	17.315
--	---------------	---------------

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2022		2021	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	18.939	95,6 %	17.928	96,5 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	389	2,0 %		0,0 %
Engasjementer til offentlig sektor	0	0,0 %		0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	491	2,5 %	652	3,5 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %		0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	19.819	100,0 %	18.580	100,0 %

Annen sikkerhet består av driftsløsoere og varelager.

Banken har 5 engasjement på til sammen kr. 13,8 mill. som er forberance merket.

Note 9 - Forfalte og kredittforringede utlån

	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
2022										
Privatmarkedet	2.810.921	1.762	4.765	269	1.129	512	8.438	13.371	1.586	10.587
Bedriftsmarkedet	312.817	6.600	1.776	0	0	3.727	12.104	6.447	3.419	3.529
Totalt	3.123.738	8.362	6.541	269	1.129	4.239	20.541	19.819	5.006	14.116
2021										
Privatmarkedet	2.411.545	1.114	1.371	1.830	9	2.126	6.450	11.074	3.304	6.973
Bedriftsmarkedet	337.450	1.304	0	0	3.805	815	5.924	7.505	4.501	2.720
Totalt	2.748.995	2.418	1.371	1.830	3.814	2.941	12.374	18.579	7.805	9.693

2022

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen.

For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer

- For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner

- For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

2021

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen.

For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer

- For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner

- For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

Note 10 - Eksponering på utlån

2022

Tall i tusen kroner	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Tapsavsetning steg 1	Tapsavsetning steg 1	Tapsavsetning steg 1	Maks kreditt eksponering
Personmarkedet	2.819.357	-526	-1.283	-1.299	141.772	1.497	-8	-5	0	2.959.504
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	220.045	-184	-262	0	31.588	480	-11	-15	0	251.640
Industri	7.204	-4	-7	0	4.885	912	-5	-0	0	12.984
Bygg, anlegg	16.250	-4	-0	0	2.903	811	-1	-2	0	19.956
Varehandel	25.398	-17	-0	0	4.829	607	-3	-1	0	30.813
Transport og lagring	2.370	-0	-0	0	540	1.252	-2	-1	0	4.158
Eiendomsdrift og tjenesteyting	42.255	-31	-178	-308	1.164	167	-0	-0	0	43.069
Annen næring	11.400	-404	-1.826	0	1.189	12.952	-1	-0	0	23.310
Sum	3.144.279	-1.171	-3.556	-1.607	188.869	18.677	-31	-25	0	3.345.434

2022

Tall i tusen kroner	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Tapsavsetning steg 1	Tapsavsetning steg 1	Tapsavsetning steg 1	Maks kreditt eksponering
Personmarkedet	2.417.996	-752	-1.408	-955	140.544	899	-10	-5	0	2.556.309
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	233.261	-283	-461	0	34.432	480	-11	-28	0	267.390
Industri	6.173	-1	-9	0	6.365	912	-4	0	0	13.436
Bygg, anlegg	17.583	-9	-203	0	3.216	789	-2	-3	0	21.371
Varehandel	25.979	-14	-309	0	5.791	257	-2	-1	0	31.701
Transport og lagring	3.151	-1	-5	0	756	1.499	0	-1	0	5.399

Eiendomsdrift og tjenesteyting	46.687	-70	-1.799	-310	2.157	167	-1	0	0	46.831
Annen næring	10.539	-14	-118	0	2.247	16.959	-1	0	0	29.612
Sum	2.761.369	-1.144	-4.312	-1.265	195.508	21.962	-31	-38	0	2.972.049

Note 11 – Nedskrivninger, tap, finansiell risiko

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med beta-lingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønnsmessige tapsvurderinger. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	752	1.408	955	3.115
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	0	0	0	0
Overføringer til steg 2	-19	19	0	0
Overføringer til steg 3	-0	-33	34	0
Netto endring	-377	137	466	225
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	247	48	1	297
Utlån som er fraregnet i perioden	-78	-295	-156	-529
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0
Andre endringer	0	0	0	0
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2022	526	1.283	1.299	3.108

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	2.170.957	235.964	11.074	2.417.995
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	100.796	-100.796	0	-0
Overføringer til steg 2	-108.855	109.868	-1.014	-0
Overføringer til steg 3	-1.867	-15.835	17.701	0
Netto endring	-59.187	-8.191	-4.419	-71.797
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	866.791	80.703	7	947.502
Utlån som er fraregnet i perioden	-420.222	-45.650	-8.469	-474.341
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0
Andre endringer	0	0	0	0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2022	2.548.415	256.063	14.880	2.819.358

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	392	2.904	310	3.605
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	810	-810	0	0
Overføringer til steg 2	-10	10	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-571	107	-2	-465
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	31	75	0	106

Utlån som er fraregnet i perioden	-6	-14	0	-20
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0
Andre endringer	0	0	0	0
Nedskrivinger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	645	2.273	308	3.226

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	295.117	40.917	7.340	343.374
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	20.384	-20.384	0	0
Overføringer til steg 2	-13.023	13.023	0	0
Overføringer til steg 3	0	-3.120	3.120	0
Netto endring	-22.572	-5.814	-3.462	-31.848
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	21.284	3.983	0	25.267
Utlån som er fraregnet i perioden	-10.185	-1.181	-506	-11.872
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0
Andre endringer	0	0	0	0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	291.005	27.424	6.492	324.921

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	32	38	0	71
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	21	-21	0	0
Overføringer til steg 2	-1	1	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-24	7	0	
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	4	0	0	4
Utlån som er fraregnet i perioden	-2	-1	0	-2
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0
Andre endringer	0	0	0	0
Nedskrivninger pr. 31.12.2022	31	25	0	72

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	218.133	6.576	171	224.881
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1.856	-1.856	0	0
Overføringer til steg 2	-3.135	3.135	0	0
Overføringer til steg 3	0	-76	76	0
Netto endring	-7.189	-3.359	-51	
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	27.703	150	0	
Utlån som er fraregnet i perioden	-46.333	-948	-120	
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0
Andre endringer	0	0	0	0
Brutto utestående engasjement pr. 31.12.2022	191.035	3.623	76	224.881

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	2022	2021
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	1.265	932
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	400	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	940	1.370
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-1.037	-425
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	0	-612
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	1.568	1.265

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2022	2021
Endring i perioden i steg 3 på utlån	303	333
Endring i perioden i steg 3 på garantier	0	0
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	-742	323
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	0	637
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	291	97
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-118	-318
Tapskostnader i perioden	-266	1.072

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	488	839	622	1.950
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	17	-167	0	-150
Overføringer til steg 2	-29	715	0	686
Overføringer til steg 3	-4	-17	300	279
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	6	1	596	603
Utlån som er fraregnet i perioden	-58	-257	-622	-938
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	48	95	0	143
Andre justeringer	285	199	59	542
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2021	752	1.408	955	3.115

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	2.126.792	129.070	5.428	2.261.291
Overføringer mellom steg:				0
Overføringer til steg 1	26.840	-25.779	-1.062	-0
Overføringer til steg 2	-103.366	103.366	-0	-0
Overføringer til steg 3	-6.171	-1.099	7.270	0
Nye utlån utbetalt	679.934	48.353	1.672	729.960
Utlån som er fraregnet i perioden	-553.073	-17.947	-1.502	-572.521
Konstaterte tap			-734	-734
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2021	2.170.957	235.965	11.074	2.417.996

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	155	3.478	310	3.943
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	1	-7	0	-5
Overføringer til steg 2	-20	282	0	263
Overføringer til steg 3	-27	-261	0	-289
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	6	0	0	6
Utlån som er fraregnet i perioden	-32	-11	0	-43
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	134	94	-0	228
Andre justeringer	175	-673	-0	-498
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	391	2.904	310	3.605

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	259.117	27.885	470	287.473
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	658	-658	0	0
Overføringer til steg 2	-15.658	15.658	0	0
Overføringer til steg 3	-1.848	-5.182	7.030	0
Nye utlån utbetalt	101.706	1.853	0	103.559
Utlån som er fraregnet i perioden	-48.857	1.360	-160	-47.657
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	295.117	40.917	7.340	343.374

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	21	21	0	41
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1	-3	0	-2
Overføringer til steg 2	-1	31	0	29
Overføringer til steg 3	0	-0	-0	-0
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	8	1	0	10
Nedskrivn. på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-3	-13	0	-16
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-2	-1	0	-3
Andre justeringer	10	1	0	11
Nedskrivninger pr. 31.12.2021	32	38	-0	71

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	169.418	4.515	0	173.933
Overføringer:				0
Overføringer til steg 1	226	-226	0	0
Overføringer til steg 2	-2.811	2.811	-171	-171
Overføringer til steg 3	0	-171	69	-102
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	47.256	689	0	47.944
Engasjement som er fraregnet i perioden	4.045	-1.040	273	3.278
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2021	218.134	6.577	171	224.882

Note 12 - Store engasjement

Pr. 31.12.2022 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 6,57 % (2021: 6,72 %) av brutto engasjement.

Banken har 1 konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs. mer enn 10,00 % av ansvarlig kapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 10,57 % av kjernekapital.

	2022	2021
10 største engasjement	219.472	200.198
Totalt brutto engasjement	3.351.825	2.978.839
i % brutto engasjement	6,55%	6,72%
Kjernekapital	344.362	351.637
i % kjernekapital	63,73%	56,93%
Største engasjement utgjør	10,57%	9,14%

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

Av netto ansvarlig kapital. Engasjementsbeløp før risikovekting og sikkerheter

Note 13 - Sensitivitet

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	803.468	739.272	719.615	864.425	744.818	1.706.292	1.262.586	283.134
Steg 2	1.754.798	1.165.101	2.068.613	1.899.603	1.595.865	3.890.318	2.091.575	1.337.792

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnete tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer er holdt utenfor.

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden".

Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid.

Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektet 100%

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet

Note 14 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i ein gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak tre forhold som har innvirkning på likviditetsrisiko;

- 1) balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har således et lavt refinansieringsbehov.
- 2) likviditeten i markedet: Denne er vurdert til å være god.
- 3) kredittverdighet: Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inn-tjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2022

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						32 350	32 350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						32 147	32 147
Netto utlån til og fordringer på kunder	7 468	9 625	22 458	81 421	2 640 148	376 825	3 137 945
Rentebærende verdipapirer	0	20 124	56 191	324 613			400 928
Øvrige eiendeler						245 193	245 193
Sum finansielle eiendeler	7.468	29.749	78.649	406.034	2.640.148	686.515	3.848.563

Side 40

Innlån fra kredittinstitusjoner						0	0
Innskudd og andre innlån fra kunder						2 896 506	2 896 506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 055	2 911	105 248	304 685			413 899
Øvrig gjeld						27 311	27 311
Ansvarlig lånekapital		581	1 040	40 678			42 300
Sum forpliktelser	1.055	3.492	106.288	345.362	0	2.923.817	3.380.015

2021

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Avtalt løpetid for hovedposter i balansen							
Kontanter og kontantekvivalenter						7 125	7 125
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						133 489	133 489
Netto utlån til og fordringer på kunder	7 196	9 776	19 611	120 734	2 588 672	8 660	2 754 649
Rentebærende verdipapirer	20 088	32 035	171 791	234 813	0	0	458 727
Øvrige eiendeler						232 101	232 101
Sum finansielle eiendeler	27.284	41.811	191.402	355.547	2.588.672	381.375	3.586.091
Innlån fra kredittinstitusjoner						4 182	4 182
Innskudd og andre innlån fra kunder						2 695 242	2 695 242
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	189	1 220	163 401	239 876	0	0	404 686
Øvrig gjeld						26 808	26 808
Ansvarlig lånekapital		315	946	5 047	43 786	0	50 094
Sum forpliktelser	189	1.535	164.347	244.923	43.786	2.726.232	3.181.012

Note 15 - Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning på 0,4 mill. kr. og har ellers ingen aktiva- eller passivaposter i utenlandsk valuta pr. 31.12.2022

Note 16 - Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennes av bankens styre.

Note 17 - Renterisiko

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i marknadrente. Banken har for tiden ikke kundeengasjement med fast rente.

2022

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår	Rentebinding					Uten rente eksponering	Sum
	0 - 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 mnd. - 1 år	1 - 5 år	over 5 år		
Tall i tusen kroner							
Kontanter og kontantekvivalenter						32.350	32 350
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						32.147	32 147
Netto utlån til og fordringer på kunder		3 137 945					3 137 945
Obligasjoner, sertifikat og lignende	108 351	292 577					400 928
Øvrige eiendeler						245 193	245 193
Sum eiendeler	108.351	3.430.522	-	-	-	309.690	3.848.564
-herav i utenlandsk valuta						377	377
Innskudd fra og gjeld til kunder		2 896 506				0	2 896 506
Obligasjonsgjeld	100 769	300 877					401 645
Øvrig gjeld						27 311	27 311
Ansvarlig lånekapital		40 166					40 166
Sum gjeld	100.769	3.237.549	-	-	-	27.311	3.365.629
-herav i utanlansk valuta							0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	7 583	192 973	0	0	0	282 379	482 935

2021

Tall i tusen kroner	Rentebinding					Uten rente eksponering	Sum
	0 - 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 mnd. - 1 år	1 - 5 år	over 5 år		
Kontanter og kontantekvivalenter						7 125	7 125
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						133 489	133 489
Netto utlån til og fordringer på kunder		2 754 649					2 754 649
Obligasjoner, sertifikat og lignende	151 818	306 909					458 727
Øvrige eiendeler						232 101	232 101
Sum eiendeler	151.818	3.061.558	-	-	-	372.715	3.586.091
-herav i utanlandsk valuta						479	479
Gjeld til kredittinstitusjoner						4 182	4 182
Innskudd fra og gjeld til kunder		2 695 242					2 695 242
Obligasjonsgjeld	60 180	335 300					395 481
Øvrig gjeld						26 808	26 808
Ansvarlig lånekapital		40 090					40 090
Sum gjeld	60.180	3.070.632	-	-	-	30.990	3.161.803
- herav i utanlandsk valuta		0					0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	91 638	- 9 074	0	0	0	341 725	424 288

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er ett resultat av at rentebindingstiden for banken sin aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende

Renterisiko pr. 31.12.2022

Eiendeler	Eksponering	Rente-løpetid	Renterisiko ved 2% endring
Utlån til kunder med flytende rente	3.144.279	0,12	(7.256)
Rentebærende verdipapirer	429.335	0,14	(1.179)
Gjeld			
Flytende innskudd	2.896.506	0,15	8.912
Verdipapirgjeld	441.811	0,14	1.211
Sum renterisiko			1.688

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 2 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 1,7 millioner kroner.

Note 18 - Netto renteinntekter

	2022	2021	Gjennomsnittlig effektiv rentesats	
			2022	2021
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	2 074	- 8		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	97 071	71 923		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	9 953	3 724		
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	921	0		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	110.020	75.639		
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	153	12		0,41%
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	26 186	12 488	0,92%	0,48%
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	9 102	3 665	2,41%	1,12%
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	1 609	1 279	4,18%	2,75%

Andre rentekostnader og lignende kostnader	2 274	1 921	-	-
Sum rentekostnader og lignende kostnader	39.324	19.365		
Netto renteinntekter	70.695	56.273		

Note 19 - Segmentinformasjon

Banken rapporterer segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM).

RESULTAT	2022				2021			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	59.257	9.754	1.684	70.695	49.970	8.276	-1.972	56.273
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			9.213	9.213	0	0	6.873	6.873
Netto provisjonsinntekter	4.044	574	26.116	30.734	3.341	474	21.575	25.391
Netto verdiendring og gevinst/tap på val. og finans.instrumenter			-1.498	-1.498	0	0	585	585
Andre driftsinntekter			1.528	1.528	0	0	1.369	1.369
Netto andre driftsinntekter	4.044	574	35.358	39.977	3.341	474	30.403	34.219
Lønn og personalkostnader			31.172	31.172	0	0	27.334	27.334
Avskrivninger og nedskrivn. på varige og immaterielle eiendeler			2.501	2.501	0	0	2.327	2.327
Andre driftskostnader			36.011	36.011	0	0	27.291	27.291
Sum driftskostnader	0	0	69.684	69.684	0	0	56.952	56.952
Tap på utlånsengasjement og garantier	2.168	-2.434	0	-267	1.609	-537	0	1.072
Resultat før skatt	61.133	12.763	-32.642	41.255	51.702	9.287	-28.521	32.468
BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	2.816.250	321.695		3.137.945	2.414.881	339.768		2.754.649
Innskudd fra kunder	2.346.734	549.772		2.896.506	2.099.640	595.602		2.695.242

Segmentinformasjon etter IFRS 8 må presenteres av selskaper som har, eller planlegger å gjøre, gjelds- eller egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for alminnelig omsetning. Med alminnelig omsetning menes instrumenter som er notert på børs (regulert marked) og instrumenter notert i et uregulert marked, som OTC-listen i Norge.

Note 20 - Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2022	2021
Garantiprovisjon	161	119
Formidlingsprovisjoner		
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	10 374	10 200
Betalingsformidling	5 131	4 734
Verdipapirforvaltning	2 101	1 800
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	11 702	9 104
Andre provisjons- og gebyrinntekter	4 244	2 075
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	33.712	28.033
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2022	2021
Garantiprovisjon		
Betalingsformidling	2 806	2 461
Andre gebyr- og provisjonskostnader	171	181
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2.977	2.642
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	2022	2021
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-2.416	-1.048
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	244	1.029
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	674	604
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	-1.498	585

Andre driftsinntekter

	2022	2021
Driftsinntekter faste eiendommer	1513	1369
Andre driftsinntekter	15	0
Sum andre driftsinntekter	1.528	1.369

Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter

	2022	2021
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	9.739	7.135
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-526	-261
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	9.213	6.873

Note 21 - Lønn og andre personalkostnader

	2022	2021
Lønn	23.585	21.024
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	4.429	3.838
Pensjoner	2.005	1.805
Sosiale kostnader	1.153	667
Sum lønn og andre personalkostnader	31.172	27.334

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtids-pensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen.

Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

2022	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikkerhetsstiller
Banksjef	1.615	0	157	1.000

2022	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikkerhetsstiller
Ledende ansatte	2.690	0	191	14.256

2022	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikkerhetsstiller
Styret	289		30.477

2021	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikkerhetsstiller
Banksjef	1.541		191	1.000

2021	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjonskostnad	Lån og sikkerhetsstiller
Ledende ansatte	4.539	0	307	18.886

2021	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikkerhetsstiller
Styret	280	0	20.593

Leder i valgkomiteen har fast godtgjørelse kr 5.160 i tillegg til ordinær møtgodtgjørelse kr 1.500 for møte med varighet under 3 timer og kr 2.500 for møte med varighet over 3 timer. Øvrige medlemmer i valgkomiteen mottar ordinær møtgodtgjørelse. Leder i generalforsamlingen har fast godtgjørelse kr 15.480 i tillegg til ordinær møtgodtgjørelse kr 1.500 for møte med varighet under 3 timer og kr 2.500 for møte med varighet over 3 timer. Øvrige medlemmer i generalforsamlingen mottar ordinær møtgodtgjørelse.

Banksjef har ingen plikt til å fratruke før fylte 70 år. Banksjef har ingen avtale om kompensasjon for tidlig pensjonering. Det er 6 måneders gjensidig oppsigelsestid. Banksjef har innskuddsbasert pensjonsordning på lik linje med de andre ansatte i banken. Dersom styret ber banksjef om å fratruke sin stilling, har banksjef ingen avtale om rett til etterlønn.

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2022	30,2
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	0,0

Note 22 - Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	2022	2021
Kjøp eksterne tjenester	3.949	111
EDB kostnader	20.863	11.326
Kostnader leide lokaler	53	258
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	1.179	1.118
Reiser	71	162
Markedsføring	2.851	2.015
Ekstern revisor	838	525
Andre driftskostnader	6.207	11.777
Sum andre driftskostnader	36.012	27.291
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	655	375
Andre attestasjonstjenester	90	63
Annen bistand inkl IFRS og ligningspapirer	93	88

Note 23 - Skatter

Betalbar inntektsskatt	2022	2021
Resultat før skattekostnad	41 255	32 468
Permanente forskjeller	- 9 255	- 6 531
Endring i midlertidige forskjeller	- 3 229	2 936
Sum skattegrunnlag	28.771	28.873
Betalbar skatt	7.896	7.881
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	7 896	7 881
Endring utsatt skatt over resultatet	807	- 734
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	59	223
Årets skattekostnad	8.762	7.370
Resultat før skattekostnad	41 255	32 468
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	11 017	8 780
Permanente forskjeller	- 2 314	- 1 633
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	59	223
Skattekostnad	8.762	7.370
Effektiv skattesats (%)	21%	23%
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 2 950	- 367
Resultatført i perioden	807	- 734
Omklassifisert betalbar skatt forrige år	0	- 1 849
Balanseført utsatt skatt 31.12	-2.143	-2.950
Utsatt skatt		
Driftsmidler	- 708	- 520
Avsetning til forpliktelse		- 1 300
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	- 389	- 136

Utlån (etter omklassifisering forrige år)	- 1 046	- 994
Sum utsett skatt	-2.143	-2.950
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	- 188	- 132
Rentebærende verdipapir	- 253	- 157
Utlån (etter omklassifisering forrige år)	1 248	- 21
Avsetning til forpliktelser	0	- 425
Sum endring utsatt skatt	807	-735

Note 24 - Kategorier av finansielle instrumenter

2022

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	32.350			32.350
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	32.147			32.147
Utlån til og fordringer på kunder	3.137.945			3.137.945
Rentebærende verdipapirer		400.928		400.928
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		30.127	184.470	214.596
Sum finansielle eiendeler	3.202.442	431.055	184.470	3.817.967
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	0			0
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506			2.896.506
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	401.645			401.645
Ansvarlig lånekapital	40.166			40.166
Sum finansiell gjeld	3.338.317	0	0	3.338.317

2021

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	7.125			7.125
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	133.489			133.489
Utlån til og fordringer på kunder	2.754.649			2.754.649
Rentebærende verdipapirer		458.727		458.727
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		83.369	114.358	197.727
Sum finansielle eiendeler	2.895.264	542.096	114.358	3.551.718
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	4.182			4.182
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.695.242			2.695.242
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	395.481			395.481
Ansvarlig lånekapital	40.090			40.090
Sum finansiell gjeld	3.134.995	0	0	3.134.995

Note 25 - Virkelig verdi finansielle instrumenter

	2022		2021	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld				
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	32.350	32.350	7.125	7.125
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	32.147	32.147	133.489	133.489
Utlån til og fordringer på kunder	3.137.945	3.137.945	2.754.649	2.754.649
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	3.202.442	3.202.442	2.895.264	2.898.264
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506	2.896.506	2.695.242	2.695.242
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	401.645	401.645	395.481	395.481
Ansvarlig lånekapital	40.166	40.166	40.090	40.090
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	3.338.317	3.338.317	3.130.813	3.130.813

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Total
2022				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		431.055		431.055
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			184.470	184.470
Sum eiendeler	0	431.055	184.470	615.525

Alle finansielle eiendeler som måles til amortisert kost er klassifisert i nivå 2

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Realisert gevinst resultatført	295	0
Urealisert gevinst og tap resultatført	0	0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	28.559	0
Investering	42.397	0
Salg	-1.138	0
Utgående balanse	184.470	0

2021	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		542.096		542.096
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			114.358	114.358
Sum eiendeler	0	542.096	114.358	656.454

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Realisert gevinst resultatført	-55	0
Urealisert gevinst og tap resultatført	5.644	0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	0	0
Investering	3.804	0
Salg	0	0
Utgående balanse	114.358	0

	2022			
	Kursendring			
Sensitivetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20%	-10%	10%	20%
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	147.576	166.023	202.917	221.364
Sum eiendeler	147.576	166.023	202.917	221.364

	2021			
	Kursendring			
Sensitivetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20%	-10%	10%	20%
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	91.486	102.922	125.794	137.230
Sum eiendeler	91.486	102.922	125.794	137.230

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verddivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 87,7 mill. kroner av totalt 184,4 mill. kroner i nivå 3.

Note 26 - Rentebærende verdipapirer

2022 Rentebærende verdipapirer	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Stat / statsgaranterte	72.998	72.653	72.653
Kommune / fylke	122.752	122.979	122.979
Bank og finans	79.688	79.740	79.740
Obligasjoner med fortrinsrett	125.327	125.556	125.556
Sum rentebærende verdipapirer	400.765	400.928	400.928
Herav børsnoterte verdipapir			

2021 Rentebærende verdipapirer	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Stat / statsgaranterte	70.527	70.309	70.309
Kommune / fylke	131.835	131.913	131.913
Bank og finans	140.626	140.881	140.881
Obligasjoner med fortrinsrett	116.005	115.623	115.623
Sum rentebærende verdipapirer	458.993	458.727	458.727
Herav børsnoterte verdipapir			

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Obligasjonsporteføljen er verdsatt til virkelig verdi og løpende endring i verdiene blir bokført over ordinært resultat.

Realisert gevinst/tap ved salg av obligasjoner blir resultatført.

Note 27 - Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultatet

	Orgnummer	Antall	2022		2021		
			Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			400.765	400.928		458.993	458.727
Akse- og pengemarkedsfond							
Eika Sparebank	983231411				48.582	49.555	49.295
Eika Kreditt	912370275	4.026	4.016	4.239	8.173	7.831	8.547
Eika Likv OMF	893253432	25.445	25.832	25.888	25.276	25.050	25.528
Sum aksje- og pengemarkedsfond			29.849	30.127		82.435	83.369
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			29.849	30.127		82.435	83.369
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			430.613	431.055		541.427	542.096

Note 28 - Aksjer og egenkapitalbevis utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

	Orgnummer	Eier-andel	2022				2021				
			Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Eier-andel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader											
AS Sparebankmatriell - SPAMA	916148690		120	12	156	63	120	12	148	24	
Eika Gruppen AS	979319568	1,36	337.384	31.707	87.720	8.307	263.281	13.564	44.494	5.200	
Eika Boligkreditt AS	885621252	1,44	20.221.534	85.884	90.045	897	14.885.515	62.726	62.561	1.777	
Kvinesdal Sparebank	937894805		7.388	739	1.027	52	7.388	739	993	0	
Skandinavisk Data Center AS			2.016	899	0		2.016	899	1.046	0	
Eika VBB AS	921859708		1.016	2.877	5.108		798	1.781	4.341	0	
VN Norge AS	821083052		714,33	0,71	414,09	420	714	1	775	134	
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi			122.117	184.470	9.739		79.721	114.358	7.135		

	2022	2021
Balanseført verdi 01.01.	114.358	104.965
Tilgang	42.397	3.804
Avgang	-1.138	0
Realisert gevinst/tap	295	5.644
Netto urealisert gevinst på ordinært resultat	0	0
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostnader	28.559	-55
Balanseført verdi 31.12.	184.470	114.358

I forbindelse med overgang til Tieto Evry og nytt kjernebanksystem har aksjene i SDC blitt solgt. Aksjene ble solgt for kr. 1,1 mill, og resultatført gevinst på kr 0,3 mill. ført mot utvidet resultat.

Note 29 - Konsernselskap og tilknyttede selskap

2022

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Resultatandel -kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Grue Næringselskap AS	983392083	1.710	49,9 %	-526	907
Sum investering i tilknyttet selskap					907

2021

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Resultatandel -kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Grue Næringselskap AS	983392083	1.710	49,9 %	-261	1.433
Sum investering i tilknyttet selskap					1.433

Note 30 - Varige driftsmidler

	Utstyr og transportmidler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2021	5.749	44.365	0	50.114
Tilgang	882	3.805	5.670	10.356
Avgang til kostpris	-250	0		-250
Utrangeret til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2021	6.381	48.170	5.670	60.220
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2021	4.421	26.604	568	31.594
Bokført verdi pr. 31.12.2021	1.960	21.565	5.102	28.627
Kostpris pr. 01.01.2022	6.381	48.170	5.670	60.220
Tilgang		703		703
Avgang til kostpris				0
Utrangeret til kostpris	2.517	2.684		5.201
Kostpris pr. 31.12.2022	3.864	46.189	5.670	55.722
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.2022	1.131	26.629	1.133	28.893
Bokført verdi pr. 31.12.2022	2.733	19.560	4.536	26.830
Avskrivninger 2021	239	1.521	568	2.328
Avskrivninger 2022	413	1.521	567	2.501
Avskrivingsprosent / Levetid	10% - 20%	3% - 10%	10%	

Note 31 - Andre eiendeler

	2022	2021
Eiendeler ved utsatt skatt	2 143	2 951
Opptjente, ikke motatte inntekter		
Andre eiendeler	716	1 364
Sum andre eiendeler	2.859	4.315

Note 32 - Innlån fra kredittinstitusjoner

Motpart	Bokført verdi		Rentevilkår
	2022	2021	
Øvrige innskudd	0	4.182	0,41%
Sum innlån fra kredittinstitusjoner	0	4.182	

Note 33 - Innskudd og andre innlån fra kunder

	2022	2021
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506	2.695.242
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506	2.695.242

Innskuddt fordelt på geografiske områder

Innlandet fylke	2.420.072	2.303.765
Her av Grue Kommune	1.200.951	1.161.461
Landet for øvrig	454.997	372.236
Utlandet	21.436	19.241
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506	2.695.242

Innskuddsfordeling

	2022	2021
Lønnstakere	2.346.734	2.099.640
Jordbruk, skogbruk og fiske	101.939	131.728
Industri	19.889	10.800
Bygg, anlegg	43.334	49.679

Varehandel	67.574	66.251
Transport og lagring	33.908	29.425
Eiendomsdrift og tjenesteyting	102.880	129.988
Annen næring	180.248	177.732
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.896.506	2.695.242

Note 34 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansv. lånekapital

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				2022	2021	
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010838949	03/12/2018	03/06/2022	100.000	0	100.133	3m Nibor + 82 bp
NO0010853658	05/06/2019	05/10/2022	60.000	0	60.180	3m Nibor + 61 bp
NO0010904535	03/11/2020	03/11/2023	100.000	100.667	35.088	3m Nibor + 78 bp
NO0011036733	28/06/2021	28/06/2024	100.000	100.031	100.016	3m Nibor + 50 bp
NO0011094740	13/09/2021	13/09/2024	100.000	100.182	100.063	3m Nibor + 42 bp
NO0012507922	25/04/2022	25/04/2025	100.000	100.765		3m Nibor + 77 bp
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				401.645	395.481	

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				2022	2021	
Ansvarlig lånekapital						
NO 0010853617	05/06/2019	05/06/2029	40.000	40.166	40.090	3m Nibor + 230 bp
Sum ansvarlig lånekapital				40.166	40.090	

	Balanse 31.12.2021	Emitert	Forfalte/innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2022
Endringer i verdipapirgjeld i perioden					
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	395.481	165.000	160.000	1.164	401.645
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	395.481	165.000	160.000	1.164	401.645
Ansvarlig lånekapital	40.090	0	0	76	40.166
Sum ansvarlig lånekapital	40.090	0	0	76	40.166

Note 35 - Annen gjeld, avstemming av netto gjeld og pensjon

	2022	2021
Annen gjeld		
Skyldig lønn	2.408	2.141
Skyldig arbeidsgiveravgift	958	923
Skyldig finansskatt	370	354
Påløpte kostnader	2.732	6.433
Øvrig gjeld	8.098	3.675
Sum annen gjeld	14.565	13.526

	2022	2021
Avstemming av netto gjeld		
Kontanter og kontantekvivalenter	3.391	7.125
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	61.106	133.489
Innlån fra finansieringsaktiviteter	-401.645	-399.663
Leieforpliktelser	-4.536	-5.274
Netto gjeld	-341.684	-264.323

	2022	2021
Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	64.497	140.614
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	-406.181	-404.937
Netto gjeld	-341.684	-264.323

	Forpliktelses fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning		Sum
	Finanselle innlån	Leieforpliktelses	Sum	Kontanter og innskudd i Norges Bank	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	
Netto gjeld 01.01.2021	-364.427		-364.427	5.025	76.778	81.803
Kontantstrømmer	-35.236		-35.236	2.100	56.711	58.811
Anskaffelser - leieforpliktelses		-5.274	-5.274			0
Andre endringer			0			0
Netto gjeld 31.12.2021	-399.663	-5.274	-404.937	7.125	133.489	140.614
Kontantstrømmer	-1.982		-1.982	-3.734	-72.383	-76.117
Anskaffelser - leieforpliktelses		738	738			0
Andre endringer			0			0
Netto gjeld 31.12.2022	-401.645	-4.536	-406.181	3.391	61.106	64.497

Note 36 - Garantier

	2022	2021
Betalingsgarantier	4 901	4 480
Kontraktsgarantier	734	522
Andre garantier	230	0
Sum garantier overfor kunder	5.865	5.002
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti		3 725
Tapsgaranti	12 812	13 235
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	12.812	16.960
Sum garantier	18.676	21.961

	2022		2021	
	Kr.	%	Kr.	%
Garantier fordelt geografisk				
Innlandet	5.596	30,0 %	4.334	19,7 %
Innlandet, herav Grue	2.807	15,0 %	2.689	12,2 %
Landet for øvrig	13.081	70,0 %	17.627	80,3 %
Sum garantier	18.676	115%	21.961	112%

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2022 lån for 1.783.487 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

2. Tapsgaranti. Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet

Note 37 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser som har innvirkning på bankens regnskap etter 31.12.2022

Note 38 -Transaksjoner med nærstående parter

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og selskaper holdt for salg hvor banken har betydelig innflytelse, og selskaper eid av bankens personlige nærstående. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 21.

Grue Næringssselskap AS er et tilknyttet selskap hvor banken eier 49,9 %

Grue Næringssselskap AS har et ordinært nedbetalingslån med innfrielse 10.12.2025 med saldo på kr. 700.000 ved årsluttimen.

Note 39 - Leieavtaler (hvor selskapet er leietaker)

Selskapets leide eiendeler inkluderer bygninger/kontorer. Selskapets bruksretteeiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteeiendeler	Bygninger	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2022	5.670	5.670
Anskaffelseskost 31.12.2022	5.670	5.670
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2022	568	568
Avskrivninger i perioden	567	567
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2022	1.135	1.135
Balansført verdi 31.12.2022	4.536	4.536
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	
Bruksretteeiendeler	Bygninger	Totalt
Ved førstegangsansettelse 01.01.2021	5.670	5.670
Anskaffelseskost 31.12.2021	5.670	5.670
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2021	0	0
Avskrivninger i perioden	568	568
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2021	568	568
Balansført verdi 31.12.2021	5.103	5.103
Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	10 år	
Avskrivningsmetode	Lineær	
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	Bygninger	Totalt
Mindre enn 1 år	634	634
1-2 år	648	648
2-3 år	661	661

3-4 år	674	674
4-5 år	687	687
Mer enn 5 år	1.970	1.970
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2022	5.274	5.274

Endringer i leieforpliktelser	Bygninger	Totalt
Totale leieforpliktelser 01.01.2022	5.274	5.274
Betaling av hovedstol	-606	-606
Betaling av renter	127	127
Totale leieforpliktelser 31.12.2022	4.795	4.795

Endringer i leieforpliktelser	Bygninger	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2021	5.670	5.670
Betaling av hovedstol	-533	-533
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	137	137
Totale leieforpliktelser 31.12.2021	5.274	5.274

Beløp i resultatregnskapet	2022
Rente på leieforpliktelser	127
Avskrivninger på bruksretteiendeler	567

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler er ca. 2 %

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Bankens leieavtaler av bygninger har leieperioder opptil 10 år. Avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode.

Ved inngåelse av en avtale vurderer banken om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Bankens har ikke hensyntatt forlengelse utover avtalt leieperiode.

Til generalforsamlingen i Grue Sparebank

RSM Norge AS

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Grue Sparebank som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Grue Sparebank sammenhengende i 6 år fra valget på generalforsamlingen den 28. februar 2017 for regnskapsåret 2017 med gjenvalg på generalforsamlingen den 24. mars 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

1) Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

Revisors beretning 2022 for Grue Sparebank

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi håndterte forholdet i revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsevne og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verddivurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av gjeldende markedssituasjon med blant annet økt inflasjon og fall i boligpriser, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle parameterne. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og note 6-13 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og vurdert om informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

2) IT-miljø som understøtter finansiell rapportering

Banken benytter komplekse IT-systemer i et automatisert IT-miljø og er avhengig av IT systemene i den finansielle rapporteringen. Kjernebanksystemene styres og driftes av en ekstern tjenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontroller over transaksjonsprosessering og måling er utformet og fungerer målrettet og effektivt. Tilsvarende må kontroller for å sikre hensiktsmessig tilgangsstyring og systemendringer også utformes og fungere målrettet og effektivt både hos banken og tjenesteleverandøren.

Revisors beretning 2022 for Grue Sparebank

En vesentlig del av transaksjonene innen banker og finansinstitusjoner er systemgenererte transaksjoner. Dette gjelder bl.a. renteberegninger på utlån og innskudd, samt inntekter og kostnader knyttet til betalingsformidling. Migrering til ny kjernebankleverandør høsten 2022 økte den iboende risikoen for feil i regnskapet. IT-miljø som understøtter finansiell rapportering, er av den grunn betraktet som et sentralt forhold ved revisjonen.

Hvordan vi håndterte forholdet i revisjonen

Vi etablerte en forståelse for bankens IT-systemer og IT-miljø av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi innhentet og evaluerte en tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402- rapport) som dekker de relevante kjernebanksystemene og tilhørende infrastruktur som understøtter den finansielle rapporteringen til selskapet. Vi vurderte målrettethet og effektivitet av IT-generelle kontroller over tilgangsstyring, systemendringer og IT-drift hos tjenesteleverandøren. Videre vurderte vi også målrettethet og effektivitet av relevante kontroller hos banken.

Som en del av våre prosedyrer innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser som dekker relevante automatiserte kontroller i kjernebanksystemene, herav renteberegning, gebyramortisering, periodisering, kontering, systembasert avstemming og integrasjon.

Vi har innhentet og kontrollert bankens avstemming og overføring av regnskapsinformasjon fra gammelt til nytt system.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som

Revisors beretning 2022 for Grue Sparebank

inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Revisors beretning 2022 for Grue Sparebank

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Oslo, 9. mars 2023
RSM Norge AS

Alf Rune Sveen
Ståtsautorisert revisor

GRUE *spare*BANK

Kirkenær

Postboks 93
Solørveien 1048
2261 Kirkenær

Flisa

Kaffegata 9
2270 Flisa

Elverum

Lundgaardvegen 13
2408 Elverum

Telefon 62 94 91 00

Telefaks 62 94 91 01

epost@gruesparebank.no

www.gruesparebank.no

